

BỘ CÔNG THƯƠNG
CỤC QUẢN LÝ CẠNH TRANH

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN NĂM 2016

Hà Nội
2017

[MỤC LỤC]

Thuật ngữ viết tắt.....	3
Những điểm nổi bật 2016.....	5

[QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ CẠNH TRANH]

A- CÔNG TÁC XÂY DỰNG VĂN BẢN PHÁP LUẬT.....	8
B- THỰC THI PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH.....	8
C- CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH.....	16

[QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ BẢO VỆ NGƯỜI TIÊU DÙNG]

A- CÔNG TÁC XÂY DỰNG VĂN BẢN PHÁP LUẬT.....	22
B- CÔNG TÁC THỰC THI LUẬT BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG.....	22
C- KIỂM SOÁT HỢP ĐỒNG THEO MẪU VÀ ĐIỀU KIỆN GIAO DỊCH CHUNG.....	28
D- CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT BVQLNTD	29

[QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI]

A- THỰC THI PHÁP LUẬT PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI.....	36
B- CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI.....	47
C- CÔNG TÁC GIẢI TRÌNH KINH TẾ THỊ TRƯỜNG.....	49
D- GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP VÀ CÁC CÔNG VIỆC CÓ LIÊN QUAN ĐẾN WTO.....	50
E. HỢP TÁC QUỐC TẾ TRONG LĨNH VỰC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI.....	52

[MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG KHÁC]

A- CÁC HOẠT ĐỘNG VĂN HÓA.....	56
B- CÁC HOẠT ĐỘNG THỂ THAO.....	57

[ĐÁNH GIÁ CHUNG VÀ MỤC TIÊU ĐỊNH HƯỚNG CÔNG TÁC NĂM 2017]

A- ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CÔNG TÁC NĂM 2016.....	60
B- PHƯƠNG HƯỚNG VÀ NHIỆM VỤ NĂM 2017.....	66

THUẬT NGỮ VIẾT TẮT

VIẾT TẮT	Ý NGHĨA
ACCP	Ủy ban bảo vệ người tiêu dùng ASEAN (<i>ASEAN Committee on Consumer Protection</i>)
AEGC	Nhóm chuyên gia cạnh tranh ASEAN (<i>ASEAN Expert Group on Competition</i>)
APEC	Diễn đàn hợp tác kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương (<i>Asi - Pacific Economic Cooperation</i>)
ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (<i>Association of Southeast Asia Nations</i>)
BHĐC	Bán hàng đa cấp
BVQLNTD	Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng
HĐTM/ĐKGDC	Hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung
DN	Doanh nghiệp
ĐTTTT	Điều tra tiền tố tụng
TTHCCT	Thỏa thuận hạn chế cạnh tranh
Lạm dụng VTTL/ĐQ	Lạm dụng vị trí thống lĩnh / độc quyền
EC	Ủy ban Châu Âu (<i>European Commission</i>)
EU	Liên minh Châu Âu (<i>European Union</i>)
ICN	Mạng lưới cạnh tranh quốc tế (<i>International Competition Network</i>)
JICA	Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (<i>Japan International Cooperation Agency</i>)
ICPEN	Mạng lưới bảo vệ người tiêu dùng quốc tế (<i>International Consumer Protection Enforcement Network</i>)
M&A	Mua bán và sáp nhập doanh nghiệp (<i>Merger and Acquisition</i>)
NTD	Người tiêu dùng
OECD	Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (<i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
PVTM	Phòng vệ thương mại
QLCT	Quản lý cạnh tranh
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TP. HCM	Thành phố Hồ Chí Minh
VBQPPL	Văn bản quy phạm pháp luật
VCA	Cục QLCT (<i>Vietnam Competition Authority</i>)
VINASTAS	Hội tiêu chuẩn và bảo vệ người tiêu dùng Việt Nam
WTO	Tổ chức thương mại thế giới (<i>World Trade Organization</i>)

“

NHỮNG ĐIỂM

NỔI BẬT

NĂM 2016

”

CẠNH TRANH

Về công tác cạnh tranh, năm 2016 đánh dấu bước ngoặt quan trọng cho việc hoàn thiện khuôn khổ pháp luật đó là việc Quốc hội đã chính thức phê chuẩn việc sửa đổi Luật Cạnh tranh. Đây vừa là thách thức và cũng vừa là cơ hội phát triển của Cục QLCT, do đó tập thể cán bộ Cục cần trung nguồn lực thật tốt để đảm đương và phát huy vai trò chủ trì công tác sửa đổi Luật cạnh tranh trong thời gian tới.

BẢO VỆ NGƯỜI TIÊU DÙNG

Mảng bảo vệ người tiêu dùng cũng có những bước phát triển đáng nhớ khi năm 2016, ngoài việc chính thức công bố ngày 15 tháng 3 là Ngày Quyền người tiêu dùng của Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt “Chương trình phát triển các hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng giai đoạn 2016 - 2020” nhằm hoạch định và xây dựng các biện pháp thực thi hiệu quả công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng tại Việt Nam trong giai đoạn 2016 – 2020.

PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

Về lĩnh vực phòng vệ thương mại, bên cạnh những thành công trong công tác kháng kiện, Cục đã tích cực tiến hành điều tra và xử lý kịp thời một số lượng đáng kể các vụ việc liên quan đến hành vi thương mại không lành mạnh của các doanh nghiệp sản xuất nước ngoài tại thị trường Việt Nam, bảo vệ lợi ích chính đáng của các doanh nghiệp, ngành sản xuất trong nước trước những tác động tiêu cực của hàng hóa nhập khẩu.

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ CẠNH TRANH

[BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN 2016]

A - CÔNG TÁC XÂY DỰNG VĂN BẢN PHÁP LUẬT

Trong năm 2016, Cục QLCT đã tham gia hỗ trợ công tác xây dựng một số văn bản pháp luật sau: Nghị định thay thế Nghị định 42/2014/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp; Dự thảo Nghị định hiện chuẩn bị được trình Chính phủ xem xét thông qua; Chỉ thị số 30/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước đối với hoạt động bán hàng đa cấp; Chỉ thị số 02/CT-BCT của Bộ trưởng Bộ Công Thương về tăng cường công tác kiểm tra giám sát, xử lý vi phạm pháp luật trong hoạt động bán hàng đa cấp.

Bên cạnh đó, trong năm 2016, Cục QLCT còn thực hiện vai trò là cơ quan chủ trì trong công tác sửa đổi Luật Cạnh tranh.

B - THỰC THI PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH

1. CÔNG TÁC ĐIỀU TRA CÁC HÀNH VI HẠN CHẾ CẠNH TRANH

1.1. Điều tra vụ việc hạn chế cạnh tranh

Đối với công tác điều tra các vụ việc hạn chế cạnh tranh, trong năm 2016 Cục QLCT đã kết thúc quá trình điều tra chính thức và đã chuyển sang Hội đồng cạnh tranh Hồ sơ vụ việc cạnh tranh mã số 14 KN HCT 01 liên quan đến khiếu nại của Công ty TNHH Thương mại và Dịch vụ ABTours về việc Công ty TNHH Sản xuất Thương mại Dịch vụ Xuất Nhập khẩu Ánh Dương đã có hành vi lạm dụng sức mạnh thị trường để áp đặt cho doanh nghiệp khác điều kiện ký kết hợp đồng mua, bán hàng hoá, dịch vụ; buộc doanh nghiệp khác chấp nhận các nghĩa vụ không liên quan trực tiếp đến đối tượng của hợp đồng; và ngăn cản việc gia nhập thị trường của những đối thủ cạnh tranh mới.

HỘP 1

VỤ VIỆC ABTOURS

a. Thông tin vụ việc

Tháng 4 năm 2014, Cục QLCT nhận được hồ sơ khiếu nại của Công ty TNHH Thương mại - Du lịch ABTours (Công ty ABTours) trong đó cáo buộc Công ty TNHH Sản xuất - Thương mại - Dịch vụ - XNK Ánh Dương (Công ty Ánh Dương) đã thực hiện hành vi lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường trong lĩnh vực tổ chức tour du lịch dành cho khách du lịch Nga đến một số địa phương tại Việt Nam.

b. Quá trình điều tra

Sau khi thụ lý hồ sơ khiếu nại, ngày 05 tháng 5 năm 2014, Cục QLCT đã ban hành Quyết định điều tra sơ bộ đối với vụ việc cạnh tranh mã số 14 KN HCT 01 nêu trên. Tháng 6 năm 2014, Cục QLCT đã ban hành Quyết định điều tra chính thức đối với vụ việc nêu trên.

Hiện nay, Cục QLCT đã kết thúc quá trình điều tra chính thức và đã chuyển hồ sơ vụ việc sang Hội đồng cạnh tranh

1.2. Điều tra tiền tố tụng

Trong năm 2016, Cục QLCT đã tiến hành điều tra tiền tố tụng trong nhiều ngành, lĩnh vực, trong đó điển hình có các vụ việc:

Thị trường dịch vụ bảo hiểm tàu cá:

Trên cơ sở phản ánh của báo chí về tình trạng một số doanh nghiệp bảo hiểm có dấu hiệu thỏa thuận trên thị trường bảo hiểm tàu cá, Cục QLCT đã phối hợp và tổ chức làm việc với các cơ quan, đơn vị có liên quan. Trên cơ sở các thông tin thu thập được, Cục QLCT đã có đánh giá bước đầu về vụ việc và kiến nghị tiếp tục giám sát hoạt động cạnh tranh của các doanh nghiệp bảo hiểm trên thị trường bảo hiểm tàu cá.

Thị trường truyền hình trả tiền:

Trước thông tin các doanh nghiệp truyền hình trả tiền có hành vi thống nhất giá đàm phán mua bản quyền phát sóng chương trình giải bóng đá ngoại hạng Anh, Cục QLCT đã tổ chức làm việc với các doanh nghiệp, cơ quan và đơn vị liên quan để thu thập thông tin xác minh vụ việc.

Thị trường điện ảnh:

Năm 2016, Cục QLCT đã tiếp nhận văn bản của các doanh nghiệp điện ảnh (sản xuất, phát hành phim chiếu rạp) trong đó phản ánh việc Công ty TNHH CJ CGV Việt Nam có hành vi lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường gây tổn hại cho các doanh nghiệp điện ảnh trong nước. Cục QLCT đã phối hợp làm việc với các doanh nghiệp, cơ quan và đơn vị có liên quan để thu thập và xác minh sự việc.

Thị trường du lịch:

Trên cơ sở đơn thư phản ánh của Công ty TNHH Dũng Yễn, hoạt động trong lĩnh vực kinh doanh lữ hành quốc tế, phản ánh việc Thường trực Hiệp hội Du lịch Quảng Ninh đã đơn phương khai trừ Công ty Dũng Yễn ra khỏi Hiệp hội và Chủ tịch CLB Lữ hành 849 Quảng Ninh tự đặt ra định mức, hạn ngạch để khống chế số lượng đón khách du lịch Trung Quốc của từng đơn vị kinh doanh lữ hành quốc tế. Cục QLCT đã tổ chức làm việc với các bên liên quan để thu thập thông tin xác minh sự việc.

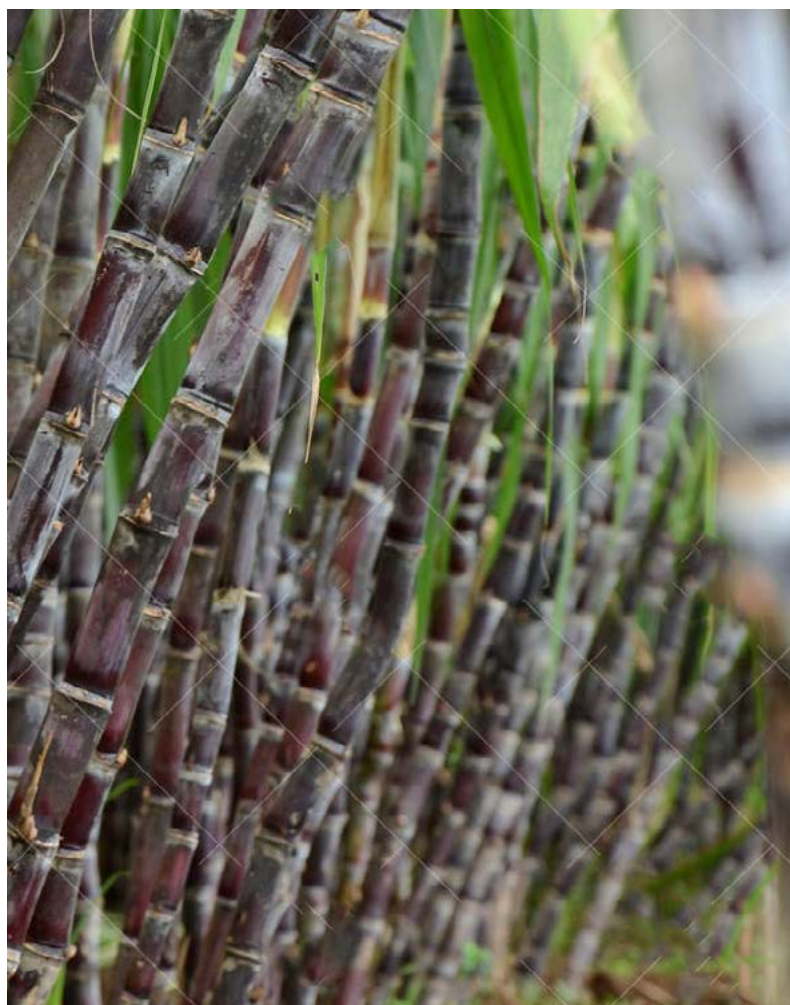

Thị trường nguyên liệu mía đường:

Từ thông tin phản ánh việc Hiệp hội mía đường gửi văn bản cho các thành viên khuyến cáo không tự ý tăng giá thu mua mía nguyên liệu, Cục QLCT đã thu thập thông tin để báo cáo Lãnh đạo Cục ra văn bản khuyến cáo Hiệp hội và doanh nghiệp.

Ngoài ra, Cục QLCT cũng đã tiến hành thu thập thông tin liên quan đến một số vụ việc có dấu hiệu vi phạm quy định của pháp luật cạnh tranh như thông tin về việc tăng giá thép của các doanh nghiệp; thông tin về việc tăng giá gas; thông tin về việc thống nhất giá mua bản quyền truyền hình Giải bóng đá ngoại hạng Anh, thông tin về việc áp đặt giá dịch vụ bảo dưỡng bẻ cứu sinh bơm hơi; thông tin về hành vi lạm dụng trong hoạt động quảng cáo.

Bên cạnh đó, trong năm 2016, Cục QLCT còn tiếp tục theo dõi và thu thập thông tin về các dấu hiệu đối với hành vi vi phạm Điều 6, Luật Cạnh tranh.

2. ĐIỀU TRA VÀ XỬ LÝ CÁC VỤ VIỆC CẠNH TRANH KHÔNG LÀNH MẠNH

2.1. Công tác điều tra và xử lý các hành vi cạnh tranh không lành mạnh

Năm 2016, do khối lượng công việc liên quan đến công tác quản lý hoạt động bán hàng đa cấp rất lớn nên Cục phải tập trung nguồn lực để giải quyết. Điều này dẫn đến số lượng vụ việc cạnh tranh không lành mạnh được điều tra, xử lý giảm mạnh.

Trong năm 2016, Cục đã tiếp nhận 18 hồ sơ đề nghị tham vấn hoặc phản ánh đối với hành vi cạnh tranh không lành mạnh. Ngoài một số vụ việc chuyển sang giai đoạn điều tra vào năm 2017, đa số các vụ việc không được điều tra, xử lý vì nhiều nguyên nhân khác nhau: không thuộc chức năng, thẩm quyền của Cục QLCT; bên khiếu nại không bổ sung hồ sơ theo yêu cầu; các bên đã chủ động thỏa thuận và không tiếp tục cung cấp thông tin, tài liệu.

Tuy nhiên, trong quá trình kiểm tra, xử phạt doanh nghiệp bán hàng đa cấp, Cục đã phát hiện và xử lý 15 trường hợp doanh nghiệp bán hàng đa cấp thực hiện hành vi “Quảng cáo nhằm cạnh tranh không lành mạnh” vi phạm Khoản 3 Điều 45 Luật Cạnh tranh với tổng số tiền phạt 1 tỷ 524 triệu đồng, 05 hành vi bán hàng đa cấp bất chính vi phạm Điều 48 Luật Cạnh tranh với tổng số tiền 590 triệu đồng.

2.2. Phân tích, đánh giá hành vi vi phạm

Do số lượng ít nên các loại hành vi cạnh tranh không lành mạnh được điều tra và xử lý trong năm 2016 không đa dạng, chỉ bao gồm quảng cáo đưa thông tin gian dối hoặc gây nhầm lẫn cho khách hàng và bán hàng đa cấp bất chính trong đó, hành vi quảng cáo đưa thông tin gian dối cho khách hàng hoặc gây nhầm lẫn chiếm đa số.

Bảng 1 : Thống kê hành vi cạnh tranh không lành mạnh bị xử lý

Các loại hành vi cạnh tranh không lành mạnh	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Quảng cáo nhằm cạnh tranh không lành mạnh	5	20	33	37	2	6	18	15
Khuyến mại nhằm cạnh tranh không lành mạnh	2	2	-	-	-	-	-	-
Gây rối hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp khác	-	-	-	1	-	-	-	-
Gièm pha doanh nghiệp khác	4	1	2	-	-	-	-	-
Chỉ dẫn gây nhầm lẫn	-	1	-	-	-	1	1	-
Bán hàng đa cấp bất chính	3	4	1	3	1	-	4	5
Tổng cộng	14	26	36	41	3	7	23	20

2.3. Công tác quản lý hoạt động bán hàng đa cấp

2.3.1. Công tác cấp, sửa đổi, bổ sung Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp

Năm 2016, Cục tiếp tục thực hiện công tác tiếp nhận, thẩm định hồ sơ đề nghị cấp, sửa đổi, bổ sung giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp trong đó, đa số là hồ sơ sửa đổi, bổ sung.

Về công tác cấp, thu hồi Chứng chỉ Đào tạo viên bán hàng đa cấp, trong năm 2016, Cục đã cấp 1013 chứng chỉ Đào tạo viên bán hàng đa cấp cho 73 hồ sơ của 28 doanh nghiệp, thu hồi 54 chứng chỉ Đào tạo viên đã cấp.

2.3.2. Công tác kiểm tra, xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp

Công tác kiểm tra, xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp được đặc biệt chú trọng và đẩy mạnh trong năm 2016.

Cục QLCT đã cử cán bộ tham gia đoàn kiểm tra liên ngành tiến hành kiểm tra đối với 07 doanh nghiệp bán hàng đa cấp đồng thời chủ động kiểm tra đối với 10 doanh nghiệp khác.

Căn cứ kết quả kiểm tra năm 2015, năm 2016 và thông qua công tác giải quyết khiếu nại, Cục điều tra, xử phạt 41 doanh nghiệp với tổng số tiền 8 tỷ 9 triệu đồng (trong đó có 05 doanh nghiệp bị xử phạt về hành vi bán hàng đa cấp bất chính). Qua công tác kiểm tra, xử lý vi phạm và công tác quản lý hoạt động bán hàng đa cấp, Cục đã thu hồi giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp đối với 15 doanh nghiệp.

2.3.3. Công tác giải quyết khiếu nại trong hoạt động bán hàng đa cấp

Trong năm 2016, Cục đã tiếp nhận, giải quyết khối lượng lớn các đơn thư khiếu nại, tố cáo, đơn đề nghị giải quyết yêu cầu mua lại, trả lại hàng hóa của người tham gia bán hàng đa cấp. Nhiều trường hợp khiếu nại có căn cứ đã được giải quyết thỏa đáng.

Đối với các trường hợp có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự, Cục đã chuyển cho các cơ quan công an để xem xét xử lý theo thẩm quyền.

Để thực hiện tốt công tác giải quyết khiếu nại tố cáo trong bán hàng đa cấp, Cục đã ban hành quy trình tiếp nhận, giải quyết khiếu nại, tố cáo của người tham gia bán hàng đa cấp.

3. KIỂM SOÁT HOẠT ĐỘNG TẬP TRUNG KINH TẾ VÀ HƯỞNG MIỄN TRỪ THEO PHÁP LUẬT CẠNH TRANH

Năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh đã tiếp nhận và xử lý 04 hồ sơ thông báo tập trung kinh tế, gồm các vụ việc mua lại, sáp nhập trong các lĩnh vực siêu thị bán lẻ, thị trường sữa nước và sữa chua, sản xuất và kinh doanh sản phẩm sử vệ sinh, sản xuất và kinh doanh thuốc thú y, cụ thể:

Bảng 1: Danh sách hồ sơ thông báo tập trung kinh tế năm 2016

STT	Thời điểm	Ngành	Hình thức TTKT	Các công ty tham gia TTKT
1	09/ 2016	Thị trường sữa nước, sữa chua	Sáp nhập	Công ty cổ phần sữa Việt Nam (Vinamilk, Bên sáp nhập) Công ty TNHH MTV Sữa Lam Sơn (Lamsonmilk, Bên bị sáp nhập)
2	09/2016	Sản xuất và kinh doanh sản phẩm sứ, Sứ vệ sinh và thiết bị vệ sinh	Sáp nhập	Công ty TNHH Lixil Việt Nam (Bên sáp nhập) Công ty TNHH American Standard Việt Nam (Bên bị sáp nhập)
3	10/2016	Siêu thị, bán lẻ	Mua lại	Tập đoàn Central Group (Bên mua) Hệ thống siêu thị Big C (Công ty mục tiêu thuộc sở hữu của Bên bán)
4	12/2016	Sản xuất và phân phối thuốc thú y, vắc xin thú y	Mua lại	Boehringer Ingelheim International (GMBH) (Bên mua) Sanofi SA (Bên bán)

Bên cạnh đó, Cục tiếp nhận nhiều thông tin tham vấn từ các doanh nghiệp trong nước và nước ngoài, Sở Kế hoạch và Đầu tư các tỉnh, thành phố, Ban Quản lý các khu công nghiệp, khu chế xuất, Ủy ban chứng khoán về các trường hợp tập trung kinh tế. Việc các doanh nghiệp và cơ quan nhà nước có liên quan chủ động tham vấn, làm việc trực tiếp với Cục về các vấn đề liên quan đến pháp luật cạnh tranh trong các vụ việc tập trung kinh tế thể hiện rằng nhận thức về pháp luật cạnh tranh trong cộng đồng ngày càng được nâng cao. Mặt khác, Cục luôn nỗ lực hỗ trợ, tiếp nhận thông tin tham vấn từ các doanh nghiệp để tuyên truyền ý thức chấp hành, tuân thủ các quy định pháp luật cạnh tranh, bên cạnh các quy định pháp luật liên quan khác khi tiến hành các hoạt động mua bán, sáp nhập của doanh nghiệp.

Tháng 4/2016, trước đề nghị của Hiệp hội Doanh nghiệp thành phố Hồ Chí Minh về việc kiểm tra việc chấp hành pháp luật cạnh tranh của các doanh nghiệp bán lẻ có vốn đầu tư nước ngoài để đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật, đảm bảo công bằng trong cạnh tranh của các thành

phần kinh tế trong nền kinh tế thị trường thời hội nhập, Cục QLCT đã tiến hành rà soát các vụ việc TTKT trong lĩnh vực bán buôn, bán lẻ. Trong đó, Cục tiến hành rà soát, xem xét vụ việc tập trung kinh tế của TCC Holding (Thái Lan) mua lại toàn bộ Hệ thống siêu thị Metro Cash & Carry Việt Nam. Sau 06 tháng rà soát vụ việc, Cục Quản lý cạnh tranh kết luận việc tập trung kinh tế mua lại Metro không thuộc trường hợp bị cấm theo quy định của Luật Cạnh tranh.

Ngoài ra, với chức năng và nhiệm vụ giám sát quá trình tập trung kinh tế trên thị trường theo quy định của pháp luật cạnh tranh, Cục thường xuyên cập nhật, thống kê và tổng hợp dữ liệu về tình hình mua bán, sáp nhập, hợp nhất, liên doanh của các doanh nghiệp trên phạm vi cả nước. Do đó, Cục tiếp tục xây dựng và quản lý hệ thống thông tin về các doanh nghiệp có vị trí thống lĩnh thị trường, các doanh nghiệp độc quyền trên thị trường, và phát hiện những hành vi có dấu hiệu vi phạm pháp luật cạnh tranh của các doanh nghiệp có vị trí thống lĩnh, vị trí độc quyền trên thị trường.

4. THÔNG TIN MỘT SỐ VỤ VIỆC TẬP TRUNG KINH TẾ DO CỤC QLCT XỬ LÝ NĂM 2016

HỢP 2 VỤ VIỆC MUA LẠI HỆ THỐNG SIÊU THỊ BIG C VIỆT NAM

Tháng 10 năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh nhận hồ sơ thông báo tập trung kinh tế của Tập đoàn Casino (Pháp) về việc Tập đoàn Casino bán lại hệ thống các siêu thị Big C Việt Nam cho Tập đoàn Central (Thái Lan) bao gồm nhiều doanh nghiệp sở hữu các siêu thị Big C tại Việt Nam.

Theo giải trình của các doanh nghiệp tham gia tập trung kinh tế, Tập đoàn Central Thái Lan mua quyền sở hữu phần vốn góp của Tập đoàn Casino Pháp để sở hữu chuỗi siêu thị Big C tại Việt Nam theo hình thức mua lại doanh nghiệp quy định tại Khoản 1 Điều 17 Luật Cạnh tranh. Thị trường sản phẩm liên quan được xác định là thị trường bán lẻ trong siêu thị, thị trường địa lý liên quan là thị trường bán lẻ trong siêu thị tại các khu vực tỉnh, thành phố nơi có siêu thị Big C hoạt động.

Trong quá trình xem xét, đánh giá vụ việc, Cục Quản lý cạnh tranh đã lấy ý kiến đóng góp về chuyên môn của nhiều đơn vị quản lý chuyên ngành có liên quan để đánh giá tác động về cạnh tranh của việc tập trung kinh tế.

Kết quả thẩm định cho thấy, tại một số thị trường liên quan nhất định (một số tỉnh, thành phố), thị phần kết hợp của các bên khá cao. Về lâu dài, vụ việc có tiềm ẩn một số vấn đề quan ngại về cạnh tranh trên thị trường, đặc biệt trong bối cảnh số lượng các doanh nghiệp bán lẻ nước ngoài có sức mạnh thị trường ngày càng gia tăng tại Việt Nam. Tuy nhiên, thị phần kết hợp của các bên trên các thị trường bán lẻ trong siêu thị không thuộc ngưỡng bị cấm theo quy định của Luật Cạnh tranh Việt Nam.

HỘP 3

VỤ VIỆC CÔNG TY BOEHRINGER MUA LẠI TOÀN BỘ MẢNG KINH DOANH THUỐC THÚ Y CỦA SANOFI SA

Ngày 28 tháng 12 năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh nhận được hồ sơ thông báo tập trung kinh tế của Sanofi SA và Boehringer Ingelheim International BMBH (Boehringer)¹. Theo đó, Boehringer mua lại toàn bộ mảng kinh doanh thuốc thú y trên toàn cầu của Sanofi SA và việc tập trung kinh tế được thực hiện tại nước sở tại.

Tại Việt Nam, Bên mua lại (Boehringer) có đại diện pháp nhân là Công ty TNHH Thuốc Thú y Boehringer Ilgelheim Việt Nam. Bên bán (Sanofi SA) thông qua các công ty trong nước do Merial Asia Pte., Ltd (một công ty được thành lập và hoạt động theo pháp luật Singapore, là công ty con thuộc sở hữu của Sanofi SA) chọn làm nhà phân phối và đứng tên trên giấy chứng nhận lưu hành của tất cả các sản phẩm phân phối của Sanofi tại Việt Nam.

Như vậy, việc tập trung kinh tế của các bên được thực hiện ở nước ngoài, tuy nhiên các bên có liên quan đều có hoạt động kinh doanh tại Việt Nam. Do đó, tập trung kinh tế thuộc trường hợp mua lại doanh nghiệp quy định tại Khoản 3 Điều 17 Luật Cạnh tranh.

Sau khi xem xét, đánh giá hồ sơ vụ việc và thực trạng hoạt động các doanh nghiệp trên thị trường liên quan, Cục Quản lý cạnh tranh đã có công văn trả lời việc tập trung kinh tế không thuộc trường hợp bị cấm theo quy định của Luật Cạnh tranh. Thị phần kết hợp của các Bên tham gia tập trung kinh tế trên thị trường sản xuất và phân phối thuốc thú y (chủ yếu là vắc xin thú y) trên toàn bộ lãnh thổ Việt Nam dưới 50% và việc mua lại không gây ra quan ngại về cạnh tranh trên thị trường.

(1) Sanofi SA là công ty sản xuất và phân phối sản phẩm y tế cho con người và động vật, có Trụ sở chính tại Pháp. Boehringer là công ty sản xuất và phân phối dược phẩm, có Trụ sở chính tại Đức.

C - CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT VÀ CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH

1. GIÁM SÁT CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH

Với nhiệm vụ và chức năng giám sát chính sách cạnh tranh, Cục Quản lý cạnh tranh luôn tích cực tham gia xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật, chính sách, chương trình, dự án về bảo đảm môi trường cạnh tranh công bằng, lành mạnh. Trong năm vừa qua, nhằm hoàn thiện và đảm bảo sự thống nhất của chính sách cạnh tranh trong nền kinh tế, Cục QLCT đã tham gia góp ý đối với một số dự thảo văn bản quy phạm pháp luật như:

- ✦ Dự thảo Nghị định về hàng hóa, dịch vụ, địa bàn thực hiện độc quyền nhà nước trong hoạt động thương mại;
- ✦ Dự thảo Nghị định quy định về niêm yết giá, phụ thu ngoài giá dịch vụ vận chuyển hàng hóa công-te-nơ bằng đường biển, giá dịch vụ tại cảng biển;
- ✦ Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 177/2013/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Giá;
- ✦ Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 25/2011/NĐ-CP ngày 06 tháng 4 năm 2011 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Viễn thông liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh;
- ✦ Dự thảo Nghị định ban hành Điều lệ tổ chức và hoạt động của một số Tập đoàn, Tổng Công ty nhà nước;
- ✦ Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 72/2013/NĐ-CP về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ internet và thông tin trên mạng liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh, v.v.
- ✦ Bên cạnh đó, Cục là đầu mối tiếp nhận thông tin trao đổi với các doanh nghiệp, các cơ quan quản lý nhà nước về các quy định liên quan đến chính sách và luật cạnh tranh và phối hợp, tham gia cùng các cơ quan quản lý chuyên ngành giám sát và đảm bảo cạnh tranh trên thị trường. Cục cũng tiếp tục rà soát, nghiên cứu đánh giá cạnh tranh trong một số lĩnh vực quan trọng của nền kinh tế nhằm tăng cường hoạt động quản lý nhà nước và giám sát cạnh tranh nhằm đảm bảo tính hiệu quả trên thị trường.

2. XÂY DỰNG BÁO CÁO LIÊN QUAN ĐẾN CẠNH TRANH

2.1. Công tác pháp điển đề mục cạnh tranh

Thực hiện Quyết định số 6897/QĐ-BCT ngày 07 tháng 7 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Kế hoạch pháp điển hệ thống quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền của Bộ Công Thương, Cục QLCT đã triển khai và hoàn thành nhiệm vụ pháp điển đề mục cạnh tranh theo đúng yêu cầu. Kết quả pháp điển đã được Bộ Tư pháp thẩm định và công nhận để đưa vào Bộ pháp điển chung.

2.2. Hoàn thành báo cáo tổng kết 10 năm thực thi Luật Cạnh tranh

Trên cơ sở các hoạt động đã triển khai năm 2015, Cục QLCT đã hoàn thành xong 04 báo cáo bao gồm: (1) Báo cáo tổng hợp tiếp thu ý kiến tại hội thảo đánh giá 10 năm thực thi Luật Cạnh tranh; (2) Báo cáo tổng hợp kết quả khảo sát doanh nghiệp sau 10 năm thực thi Luật Cạnh tranh; (3) Báo cáo đánh giá hiệu quả thực thi pháp luật cạnh tranh giai đoạn 2005 – 2015: Góc nhìn từ phía chuyên gia; (4) Báo cáo tổng hợp kết quả rà soát các quy định của pháp luật cạnh tranh (theo phương pháp chuyên gia).

Trên cơ sở các báo cáo thành phần, Cục QLCT đã thực hiện xong Báo cáo tổng kết 10 năm thực thi Luật Cạnh tranh, làm cơ sở phục vụ quá trình dự thảo Luật Cạnh tranh sửa đổi đã được Quốc hội đưa vào Chương trình xây dựng luật, văn bản quy phạm pháp luật năm 2016 và năm 2017.

3. ĐÀM PHÁN VỀ CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH TRONG CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO SONG PHƯƠNG VÀ ĐA PHƯƠNG

Sau khi kết thúc đàm phán các Hiệp định thương mại song phương và đa phương gồm Hiệp định thương mại tự do Việt Nam và EU, Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) trong năm 2015, năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh tiến hành rà soát pháp lý Chương Cạnh tranh, Doanh nghiệp và Trợ cấp trong các Hiệp định này theo chỉ đạo của Đoàn đàm phán Chính phủ về kinh tế và thương mại quốc tế. Việc rà soát pháp lý nhằm đảm bảo sự phù hợp giữa các cam kết trong Hiệp định và các quy định về pháp luật cạnh tranh Việt Nam, từ đó có những nghiên cứu sửa đổi, bổ sung khung chính sách và khuôn khổ pháp luật cạnh tranh trong nước nhằm thực thi tốt và hiệu quả hơn các cam kết quốc tế.

Năm 2016, Cục tiếp tục tham gia với tư cách là thành viên Nhóm đàm phán chính sách cạnh tranh trong Hiệp định Đối tác Kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) và Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam và khối thương mại tự do Châu Âu (EFTA). Về cơ bản, Nhóm Cạnh tranh trong các Hiệp định này đã phần lớn kết thúc đàm phán về mặt lời văn và tiếp tục thực hiện các công việc theo chỉ đạo đàm phán chung của Đoàn đàm phán.

Trong khuôn khổ Nhóm Cạnh tranh trong ASEAN, Cục Quản lý cạnh tranh cũng tham gia đóng góp xây dựng Chương trình hành động trong lĩnh vực cạnh tranh ASEAN hướng tới 2025 (ACAP 2025). Đây sẽ là định hướng hành động về chính sách cạnh tranh chung giữa các nước ASEAN hướng tới mục tiêu năm 2025 sau khi Cộng đồng kinh tế ASEAN (AEC) chính thức được hình thành vào đầu năm 2016.

4. TUYÊN TRUYỀN VÀ PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT CẠNH TRANH

Năm 2016, Cục QLCT tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật cho các doanh nghiệp, hiệp hội doanh nghiệp thông qua hình thức tổ chức hội nghị, hội thảo, tọa đàm và bằng các phương thức gián tiếp khác như đăng tải video clip tuyên truyền về cạnh tranh, phát hành tờ rơi, mạng internet...

Đặc biệt, trước những diễn biến khó lường và hậu quả nghiêm trọng gây ra bởi hành vi bán hàng đa cấp bất chính đối với đời sống xã hội trong năm qua, Cục QLCT đã tích cực chủ động thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp như:

- Phối hợp với Sở Công Thương các tỉnh, thành phố như Đà Nẵng, Nam Định, Thái Nguyên, Kiên Giang, Kon Tum, Hải Dương, Hưng Yên, Bắc Giang, Hải Phòng, Nghệ An... tổ chức các hội nghị tập huấn, hội nghị phổ biến, tuyên truyền pháp luật về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp.

- Đăng tải video tuyên truyền về hoạt động bán hàng đa cấp, đăng tải nhiều bài viết cảnh báo các biến tướng, vi phạm liên quan đến hoạt động bán hàng đa cấp nói riêng và kinh doanh theo phương thức đa cấp nói chung.

- Đăng tải và liên tục cập nhật thông tin chi tiết về kết quả kiểm tra, xử phạt vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp.

Bên cạnh đó, Cục cũng vẫn duy trì xuất bản định kỳ hàng tháng bản tin “Cạnh tranh và Người tiêu dùng” với tần suất 2 tháng/số với cả hai phiên bản tiếng Anh và tiếng Việt nhằm đa dạng hóa kênh cung cấp thông tin về pháp luật và kiến thức chuyên ngành giữa các nhà hoạch định chính sách với các nhà nghiên cứu, doanh nhân và người tiêu dùng,

5. HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ CẠNH TRANH

a. ASEAN

Năm 2016, với tư cách là thành viên, Cục QLCT đã tham gia các cuộc họp thường niên của AEGC và tích cực đóng góp ý kiến xây dựng kế hoạch về cạnh tranh cho các nước ASEAN đến năm 2020.

b. Mạng lưới cạnh tranh toàn cầu

Năm 2016, Cục QLCT đã tổ chức đoàn công tác tham dự Hội nghị thường niên lần thứ 15 của Mạng lưới cạnh tranh toàn cầu (ICN) tổ chức tại Xinh-ga-po. Đồng thời, Cục cũng tích cực hỗ trợ, tạo điều kiện cho các cán bộ Cục tham gia một số hoạt động đào tạo và chia sẻ kinh nghiệm khác do ICN tổ chức.

c. APEC

Trong năm 2016, trong khuôn khổ APEC, Cục cung đã phối hợp và hỗ trợ Ban Thư ký APEC tổ chức 01 hội thảo quốc tế tại Tp. Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, Cục còn cử đoàn công tác tham gia các hoạt động của Nhóm Chính sách và Luật Cạnh tranh (CPLG) của APEC diễn ra tại Lima, Peru.

d. OECD

Năm 2016, Cục QLCT đã phối hợp với Trung tâm OECD – Hàn Quốc tổ chức Hội thảo khu vực về hành vi thỏa thuận hạn chế cạnh tranh tại Hà Nội. Chủ đề của Hội thảo hướng đến điều tra các hành vi thỏa thuận cạnh tranh xuyên biên giới đã nhận được sự tham gia nhiệt tình của các diễn giả và đại biểu trong khu vực OECD.

e. Hợp tác với các đối tác khác

Trong năm 2016, Cục QLCT tiếp tục duy trì các hoạt động hợp tác song phương với một số cơ quan cạnh tranh của Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc, Niu Di-lân và Cơ quan Hợp tác quốc tế Đức, thông qua các hoạt động như cử cán bộ Cục sang thực tập ngắn hạn tại cơ quan đối tác; tổ chức các hội thảo/khoá đào tạo quốc tế về cạnh tranh với sự tham gia giảng dạy của chuyên gia nước ngoài nhằm tăng cường năng lực cho các cán bộ Cục và đại diện của một số cơ quan và tổ chức có liên quan khác.

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ BẢO VỆ NGƯỜI TIÊU DÙNG

A- CÔNG TÁC XÂY DỰNG VĂN BẢN PHÁP LUẬT

Trong năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh đã tham mưu Lãnh đạo Bộ Công Thương trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1997/QĐ-TTg ngày 18 tháng 10 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển các hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng giai đoạn 2016-2020. Đây có thể coi là một trong những văn bản pháp lý quan trọng trong công tác QLNN của Cục được ban hành trong năm 2016, tạo động lực đẩy mạnh công tác BVQLNTD từ Trung ương đến địa phương trong thời gian tới.

Bên cạnh đó, trong năm 2016, Cục cũng đã tham mưu Lãnh đạo Bộ để ban hành Kế hoạch số 9701/KH-BCT ngày 12 tháng 10 năm 2016 của Bộ Công Thương về việc tổ chức Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam năm 2017.

B- CÔNG TÁC THỰC THI LUẬT BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG

1. GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI, TỔ CÁO CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG

Trong năm 2016, thông qua Tổng đài miễn phí về Tư vấn và Hỗ trợ người tiêu dùng 1800.6838, Cục Quản lý cạnh tranh đã tiếp nhận, hỗ trợ trên 1.200 yêu cầu, phản ánh của người tiêu dùng (trong tổng số gần 4.000 cuộc gọi đến). Bên cạnh đó, gần 400 vụ việc tranh chấp được gửi đến bằng văn bản thông qua các phương thức như email, website, bưu điện hoặc gặp trực tiếp cũng đã được Cục tiếp nhận và hỗ trợ giải quyết. Điều này cho thấy sự nỗ lực rất lớn của các cán bộ Cục Quản lý cạnh tranh cũng như hiệu quả hoạt động của Tổng đài 1800-6838 trong năm 2016, tạo điều kiện thuận lợi cho người tiêu dùng và cộng đồng doanh nghiệp trên cả nước có thể yêu cầu sự tư vấn, hỗ trợ khi phát sinh tranh chấp giữa người tiêu dùng và tổ chức, cá nhân kinh doanh. Hơn 90% vụ việc đã được giải quyết thành công tại Cục, góp phần xây dựng sự tin tưởng của người tiêu dùng và xã hội đối với vai trò, công tác quản lý nhà nước nói chung cũng như vai trò của Bộ Công Thương trong công tác BVQLNTD nói riêng.

HỘP 4

VỤ VIỆC TRANH CHẤP VỀ MUA BÁN ĐIỆN THOẠI VỚI CÔNG TY TNHH THÁI DƯƠNG XANH

Bên bị khiếu nại: Công ty TNHH Thái Dương Xanh Việt Nam (Thái Dương Xanh)

Bên khiếu nại: Người tiêu dùng được giới thiệu về chương trình khuyến mãi của Công ty Thái Dương Xanh

Thời gian: Trong cả năm 2016

Nội dung: Trong năm 2016, Cục QLCT đã tiếp nhận Đơn của nhiều người tiêu dùng khiếu nại về việc bị giao sai sản phẩm khi mua hàng qua điện thoại của Công ty TNHH TM Thái Dương Xanh Việt Nam. Theo đó, NTD khiếu nại về việc được Công ty Thái Dương Xanh gọi điện thông báo trúng phiếu mua hàng trị giá 5 triệu đồng, được sử dụng để mua điện thoại Samsung Galaxy A8 trị giá 8,5 triệu đồng, vì thế, NTD chỉ phải thanh toán 3,5 triệu đồng. Tuy nhiên, khi nhận được hàng qua bưu điện, NTD phát hiện sản phẩm là điện thoại MIQ A8 với giá trị rất thấp.

Trên cơ sở khiếu nại của người tiêu dùng, Cục QLCT đã tiến hành làm việc, trao đổi với các bên liên quan để làm rõ các tình tiết của vụ việc cũng như tư vấn, hỗ trợ các quy định pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

Các trường hợp khiếu nại lên Cục đều đã được giải quyết theo phương pháp “trả hàng – hoàn tiền”

HỘP 5

VỤ VIỆC TRANH CHẤP VỀ THANH TOÁN VÉ MÁY BAY QUA THẺ TÍN DỤNG

Bên bị khiếu nại: Air Asia.

Bên khiếu nại: N. Đ. L. (Đà Nẵng).

Thời gian: Tháng 4 năm 2016.

Nội dung: NTD khiếu nại về việc đặt vé máy bay trực tuyến của hãng hàng không Air Asia qua ứng dụng trên điện thoại di động. Cụ thể, NTD đặt vé khứ hồi Đà Nẵng – Kuala Lumpur. Khi thanh toán, ứng dụng báo số tiền 42,112 USD (hơn 40 đô la Mỹ), nhưng sau khi thanh toán bằng thẻ tín dụng thì ngân hàng báo số tiền là 421.12 USD (Hơn 400 đô la Mỹ). Cho rằng quyền và lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm, người tiêu dùng đã liên hệ với Air Asia và được công ty cam kết sẽ giải quyết trong vòng 14 ngày. Tuy nhiên, sau khoảng thời gian đó, người tiêu dùng vẫn chưa nhận được phản hồi nào từ phía Air Aisa.

Sau khi tiếp nhận đơn khiếu nại của người tiêu dùng, Cục QLCT đã liên hệ với hãng hàng không Air Asia tại Malaysia (Công ty không có trụ sở tại Việt Nam) để thông báo về vụ việc của người tiêu dùng. Sau quá trình làm việc và trao đổi giữa cơ quan bảo vệ người tiêu dùng Việt Nam và công ty về pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng tại Việt Nam, công ty đã tiến hành xin lỗi và chấp nhận hoàn lại tiền vé máy bay cho NTD.

HỘP 6 VỤ VIỆC TRANH CHẤP VỀ BỒI THƯỜNG TIỀN ĐẶT PHÒNG

Bên bị khiếu nại: AirBNB.

Người tiêu dùng: Bà V. B. A. (TP. Hồ Chí Minh)

Thời gian: Tháng 3 năm 2016

Nội dung: NTD đặt phòng khách sạn tại Dubai qua trang web Airbnb.com. Tuy nhiên, trước giờ bay 01 tiếng, NTD nhận được email của Airbnb về việc không liên lạc được với chủ khách sạn. Airbnb đồng ý bồi thường 150% số tiền đặt phòng (hơn 4000\$) nếu NTD chứng minh có khiếu nại lên cơ quan chức năng tại Việt Nam. Sau khi liên hệ tới Cục và được tư vấn, NTD đã được Airbnb hoàn lại toàn bộ số tiền như đã được cam kết.

HỘP 7 VỤ VIỆC TRANH CHẤP VỀ LÃI SUẤT TÍN DỤNG

Bên bị khiếu nại: Một số công ty tín dụng tiêu dùng như HomeCredit, FECredit

Thời gian: Trong năm 2016

Nội dung: Trong năm 2016, Cục QLCT tiếp nhận nhiều đơn khiếu nại và phản ánh liên quan tới việc người tiêu dùng sau khi ký hợp đồng tín dụng đã phát hiện ra lãi suất trong hợp đồng không đúng với lãi suất được tư vấn, vì thế không đủ khả năng chi trả, hoặc người tiêu dùng muốn thanh lý hợp đồng trước hạn nhưng không đáp ứng nổi điều kiện thanh lý. Đối với các khiếu nại trong lĩnh vực tín dụng tiêu dùng, Cục QLCT khuyến cáo người tiêu dùng: (i) đọc kỹ hợp đồng trước khi ký kết, chú ý phần lãi suất không được để trống mà phải thể hiện rõ và được hai bên đồng ý khi ký kết hợp đồng; (ii) tham khảo kỹ về lãi suất cũng như các điều kiện thanh lý sớm hợp đồng, tránh tình trạng bản thân không đáp ứng được điều kiện thanh lý hợp đồng; (iii) hiểu rõ các điều khoản hợp đồng để đảm bảo sau khi ký kết, người tiêu dùng sẽ tuân thủ toàn bộ điều khoản của hợp đồng

2. THU HỒI HÀNG HÓA CÓ KHUYẾT TẬT

Một trong những trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh theo quy định của Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng là trách nhiệm thu hồi trong trường hợp phát hiện hàng hóa có khuyết tật. Trong năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh đã tiếp nhận và xử lý 33 vụ việc thu hồi sản phẩm có khuyết tật của trên 20 doanh nghiệp trên toàn quốc. Cục đã luôn giám sát chặt chẽ cũng như phát hành thông tin báo chí để người tiêu dùng biết và thực

hiện. Hầu hết các doanh nghiệp kinh doanh đã chủ động thu hồi hàng hóa có khuyết tật và báo cáo tiến độ cũng như kết quả thu hồi hàng hóa khuyết tật đến Cục. Số lượng vụ việc tăng nhanh so với các năm trước (tăng 65% so với năm 2015) và tác động đến người tiêu dùng là khá rõ nét vì số lượng sản phẩm có liên quan trong nhiều vụ việc lên đến hàng chục ngàn thậm chí hàng trăm ngàn sản phẩm.

Danh sách hàng hóa có khuyết tật được thu hồi năm 2016:

STT	Tên sản phẩm	Lỗi kỹ thuật	Đơn vị tiến hành	Ghi chú
1	Samsung Galaxy Note 7	Pin phát nổ, thu hồi và hoàn tiền cho người tiêu dùng	Công ty TNHH Điện tử Samsung Vina	
2	Range Rover và Range Rover Sport do Land Rover sản xuất	Lỗi kỹ thuật đối với túi khí	Công ty Cổ Phần Ô Tô UK – Tập đoàn Thành Đô	
3	Xe ô tô E-Class và CLS-Class do Mercedes-Benz	Do lỗi lắp ráp bộ phận lót cao su	Công ty TNHH Mercedes-Benz Việt Nam (Công ty MBV)	
4	Dây nguồn Linetek LS – 15 được cung cấp để sử dụng cùng máy tính xách tay thuộc các nhãn hiệu của Acer là “Acer”, “Gateway” và “eMachines”	Trong quá trình sử dụng, dây sạc có hiện tượng quá nóng có thể gây cháy nổ	Công ty TNHH Acer Việt Nam	
5	Pin máy tính xách tay của Lenovo (khoảng 200.000 pin lithium-ion)	Pin thuộc điện thu hồi có thể bị quá nóng, gây nguy cơ cháy hoặc nổ cho người sử dụng	Công ty Lenovo (Singapore) Pte. Ltd – (Công ty Lenovo)	
6	Honda Civic 2005~2011 và CR-V 2008~201	Bộ thổi khí có thể bị quá áp do mật độ các hạt tạo khí biến động trong phạm vi rộng	Công ty TNHH Honda Việt Nam	
7	Triệu hồi xe Mitsubishi Outlander và Lancer nhập khẩu	Lỗi dây cu roa V của động cơ	Công ty TNHH LDSX Ô Tô Ngôi Sao (VINASTAR)	
8	Xe Ford Fiessta	Lắp đặt bổ sung miếng đệm ngăn cách bó dây điện và bát giữ hộp số	Công ty Công ty TNHH Ford Việt Nam	
9	Nissan Pick up, Nissan Sunny, Nissan Xtrail, Nissan Patrol	Nissan vì lỗi túi khí	Công ty TNHH NISSAN Việt Nam (NVL)	
10	Xe ô tô Kia Sorento	Lỗi ở cơ cấu khoá số	Công ty Cổ phần ô tô Trường Hải	Sản phẩm không có ở Việt Nam

STT	Tên sản phẩm	Lỗi kỹ thuật	Đơn vị tiến hành	Ghi chú
11	Honda SH (đời mới) 125cc/150cc	Lỗi chìa khoá thông minh	Công ty Honda Việt Nam (Công ty Honda)	Đang trong quá trình điều tra
12	xe ô tô con Suzuki Swift (AZF414F)	Bàn đạp phanh bó cứng khi xe hoạt động ở tốc độ thấp (dưới 10km/h)	Công ty TNHH Việt Nam Suzuki	
13	Xe ô tô Mazda 3 All New	Lỗi đèn động cơ	Công ty Cổ phần ô tô Trường Hải (Công ty Trường Hải)	
14	Một số dòng xe Piaggio	Lỗi bộ phận bơm nhiên liệu	Công ty TNHH PIAGGIO VIỆT NAM	Sản phẩm không kinh doanh tại Việt Nam
15	Chương trình hành động khắc phục đối với củ sạc nắn dòng cảm ứng	Nóng và có thể gây cháy nổ	Tập đoàn Apple	Đã liên hệ với đại diện Apple tại Việt Nam yêu cầu thực hiện theo đúng quy định pháp luật
16	Piaggio ZIP	Lỗi phao xăng gây rò rỉ nhiên liệu	Công ty TNHH PIAGGIO VIỆT NAM	
17	General Motors - Chevrolet Aveo	Túi khí Takata	Công ty General Motors	Không có sản phẩm tại Việt Nam
18	Honda Civic & CR-V & City	Túi khí Takata	Công ty Honda Việt Nam	
19	Toyota RAV4 & Lexus HS 250h	Sự cố kỹ thuật đối với hệ thống đai chốt giảm xóc	Công ty Toyota Việt Nam	Không có sản phẩm tại Việt Nam
20	Yamaha Nozza Grande	Lỗi kỹ thuật đối với việc chế tác bình xăng	Công ty TNHH Yamaha Motor Việt Nam	
21	Pin Toshiba	Pin quá nóng có thể gây cháy nổ.	Công Ty TNHH Sản Phẩm Tiêu Dùng Toshiba Việt Nam (Công ty Toshiba)	
22	Mitsubishi Zinger GLS	Kiểm tra và thay thế ngòi nổ túi khí Takata trên xe Zinger GLS	Công ty TNHH Mitsubishi Việt Nam	
23	SUZUKI UK110 ADDRESS	Đai ốc mà không được siết chặt, phát ra tiếng ồn và ảnh hưởng đến khả năng tăng tốc.	Suzuki Việt Nam	

STT	Tên sản phẩm	Lỗi kỹ thuật	Đơn vị tiến hành	Ghi chú
24	Toyota Camry E ASV51L-JETNHU	Cập nhật phần mềm điều khiển động cơ xe Toyota Camry E ASV51L-JETNHU	Công ty Toyota Việt Nam	Đang trong quá trình điều tra
25	Toyota Innova	Mối hàn không ngẫu gây hiện tượng bong trong quá trình sử dụng	Công ty Toyota Việt Nam	
26	Yamaha YZF-R3	Thay thế cụm bơm dầu, cụm đĩa ép ly hợp	Công ty TNHH Yamaha Motor Việt Nam	
27	Honda CIVIC, CR-V và ACCORD	Thay thế bộ thổi khí túi khí phía trước ghế hành khách (bên phải) trên xe nhãn hiệu HONDA, số loại CIVIC, CRV, ACCORD và ACCORD	Công ty HONDA Việt Nam	
28	Máy sấy thông hơi và Ngưng tụ của Indesit S.P.A (Nhãn hiệu Ariston và Indesit)	Kiểm tra và thay thế một số bộ phận trên máy	Công ty Indesit S.P.A	Đại lý Ủy quyền tại Việt Nam không được hướng dẫn bởi Tập đoàn nước ngoài.
29	HP 450, HP 240, HP 246, HP ProBook 440 G0, HP ProBook 440 G1, HP 1000	Thu hồi và thay thế pin máy tính xách tay	CÔNG TY TNHH HEWLETT-PACKARD VIỆT NAM	
30	Chevrolet Aveo	Lỗi rô-tuyn hệ thống lái	Công ty General Motors Việt Nam	Doanh nghiệp không trả lời Công văn
31	Mitsubishi Triton	Thay thế túi khí Takata	Công ty TNHH Mitsubishi Việt Nam	
32	Xe gắn máy Piaggio Vespa LXV/GTS và Beverly nhập khẩu	Rotor bơm xăng, tự động ngừng khi ở nhiệt độ cao	Công ty TNHH Piaggio Việt Nam	
33	Lexus RX200t và RX350	Sửa chữa và thay thế cụm bơm túi khí hành khách	Công ty ô tô Toyota Việt Nam	

C - KIỂM SOÁT HỢP ĐỒNG THEO MẪU VÀ ĐIỀU KIỆN GIAO DỊCH CHUNG

1. TIẾP NHẬN VÀ XỬ LÝ HỒ SƠ ĐĂNG KÝ HĐTM, ĐKGDC

Trong năm 2016 số lượng đăng ký hợp đồng theo mẫu trong lĩnh vực ngân hàng tăng đột biến, có 921 hồ sơ đăng ký trong năm 2016 tăng 260% so với năm 2015 (tỷ lệ 921/349).

Trong lĩnh vực căn hộ chung cư số lượng đăng ký vẫn giữ ổn định có 202 hồ sơ đăng ký trong năm 2016 tăng 114% so với năm 2015 (tỷ lệ 204/179).

Đối với lĩnh vực bảo hiểm, số lượng đăng ký có giảm đôi chút, có 171 hồ sơ đăng ký trong năm 2016 giảm 17% so với năm 2015 (tỷ lệ 205/171) do tâm lý các doanh nghiệp đang chờ Quy chế phối hợp giữa Bộ Công Thương và Bộ Tài chính như đã báo cáo ở trên.

Trong lĩnh vực viễn thông có 40 hồ sơ đăng ký hợp đồng theo mẫu trong năm 2016 chiếm tỷ lệ 40/3 so với năm 2015.

Kết quả xử lý hồ sơ năm 2016 vẫn được tiến hành theo các bước đúng quy trình: Các Thông báo kết quả xử lý hồ sơ được soạn thảo theo hướng chi tiết hóa từng nội dung chưa phù hợp quy định pháp luật kèm theo yêu cầu sửa đổi cụ thể để tạo điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp trong việc tự hoàn thiện hồ sơ, đồng thời hỗ trợ doanh nghiệp hoàn thiện hồ sơ và tránh những rủi ro không đáng có trong quá trình phát sinh và giải quyết tranh chấp về sau.

Bảng 2: Bảng thống kê tình hình xử lý hồ sơ đăng ký hợp đồng theo mẫu và điều kiện giao dịch chung

TT	Lĩnh vực	Chấp nhận	Yêu cầu sửa đổi, bổ sung	Rút hồ sơ	Bổ sung	Đang xử lý	Tổng
1	Ngân hàng	240	647	34	0	0	921
2	Căn hộ chung cư	103	94	7	0	0	204
3	Bảo hiểm	53	118	0	0	0	171
4	Viễn thông	18	22	0	0	0	40
5	Nước sạch sinh hoạt	1	4	0	0	0	5
6	Điện	0	1	0	0	0	1
	TỔNG	415	885	41	0	0	1.342

2. CÔNG TÁC HỖ TRỢ ĐĂNG KÝ HĐTM, ĐKGDC

Nhằm tăng cường hiệu quả hoạt động đăng ký HĐTM, ĐKGDC, trong năm 2016, Cục đã triển khai một số hoạt động hỗ trợ sau:

- ✦ Xây dựng tài liệu tham khảo, hướng dẫn một số nội dung chính cần lưu ý cho tổ chức, cá nhân kinh doanh khi soạn thảo HĐTM, ĐKGDC để giao kết với người tiêu dùng.
- ✦ Từng bước hoàn thiện quy trình xử lý nội bộ các hồ sơ đăng ký theo hướng phân cấp trách nhiệm minh bạch và rõ ràng.
- ✦ Xây dựng, hoàn thiện chuyên đề về thanh tra; xây dựng kế hoạch thanh, kiểm tra năm 2017 về KS HĐTM, ĐKGDC thuộc phạm vi chức năng nhiệm vụ của Cục.
- ✦ Tham gia công tác hợp tác quốc tế, chia sẻ kinh nghiệm về công tác kiểm soát HĐTM, ĐKGDC và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

D - CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT BVQLNTD

1. PHÁT TRIỂN MẠNG LƯỚI CÁC CƠ QUAN, TỔ CHỨC CÓ LIÊN QUAN VỀ BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG

Tính đến nay, trên cả nước đã có tổng cộng 52 Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, bao gồm 51 hội hoạt động trong phạm vi một tỉnh và 01 hội hoạt động liên tỉnh (Hội Tiêu chuẩn và Bảo vệ người tiêu dùng Việt Nam - VINASTAS). Trong số 52 Hội trên cả nước có 17 hội đã được địa phương giao nhiệm vụ và cấp một phần kinh phí, thậm chí có 07 Hội (Bình Dương, Tiền Giang, Đồng Tháp, Khánh Hòa, Đắk Lắk, Cà Mau, Bến Tre) đã được công nhận là hội đặc thù, được cấp biên chế và kinh phí thường xuyên để hoạt động.

Nhằm tăng cường mối quan hệ giữa các cơ quan thực thi, Cục đã chủ động xây dựng Danh bạ bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng Việt Nam và công khai trên website của Cục, cũng như in trong cuốn Hỏi – Đáp pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và phân phát tới các Sở Công Thương và Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Việc này giúp cho các Sở Công Thương và Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng dễ dàng kết nối, phối hợp các hoạt động.

2. TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG

a. Hội nghị hội thảo tuyên truyền về bảo vệ người tiêu dùng

Năm 2016 là một năm thể hiện sự chủ động, tích cực của Cục trong các hoạt động tuyên truyền phổ biến nói chung và các hoạt động hưởng ứng ngày 15/3 nói riêng. Cục đã tổ chức thành công Lễ Công bố Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam với sự tham gia của Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc và các Lãnh đạo các Bộ, ban ngành có liên quan. Sự kiện đánh dấu năm đầu tiên người tiêu dùng Việt Nam có ngày của riêng mình cũng như đánh dấu bước ngoặt của công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng tại Việt Nam. Tiếp theo đó, Cục đã phát động và chỉ đạo 62/63 tỉnh/thành phố trên cả nước triển khai các hoạt động hưởng ứng, phối hợp với 12 tỉnh/thành phố thực hiện các hoạt động hưởng ứng ngày 15 tháng 3 với các hoạt động thiết thực như lễ truyền hình trực tiếp và tháng hành động tại Hà Nội, các hội thảo/tọa đàm cấp khu vực...

Bên cạnh đó trong năm 2016, Cục cũng đã phối hợp với Sở Công Thương của nhiều tỉnh thành trong cả nước tổ chức nhiều hội nghị, tập huấn cho cộng đồng doanh nghiệp, người tiêu dùng và cán bộ làm công tác BVQLNTD trên địa bàn.

b. Tài liệu tuyên truyền phổ biến pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng

Trong năm 2016, Cục đã xây dựng và phát hành các tài liệu như Sách Hỏi Đáp về pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, Sổ tay Tư vấn viên bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và các Tờ rơi tuyên truyền về lĩnh vực tín dụng tiêu dùng, xây dựng các video clip tuyên truyền về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng,.... Các tài liệu này đều đã được in ấn và tuyên truyền tại các Hội thảo của Cục Quản lý cạnh tranh cũng như của các Sở Công Thương và Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trên toàn quốc.

c. Cuộc thi xây dựng phim ngắn về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng

Đặc biệt, trong năm 2016, Cục đã tổ chức Cuộc thi xây dựng phim ngắn về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Cuộc thi đã nhận được sự quan tâm của giới truyền thông và hưởng ứng tham gia rộng rãi của đông đảo tổ chức, cá nhân.

Các sản phẩm dự thi lọt vào vòng chung kết đã được ban tổ chức cho đăng tải lên các trang mạng xã hội như Youtube, Facebook để lấy ý kiến công chúng cũng như quảng bá cho cuộc thi này. Trong vòng 2 tuần (từ ngày 5 - 20/12/2016), tổng cộng đã có khoảng 30.000 lượt người xem, hơn 10.000 lượt like, hơn 6.000 lần share thông qua 2 trang mạng nói trên. Cuộc thi đã đạt được mục đích đưa ra là thúc đẩy tuyên truyền, phổ biến quy định, kiến thức về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; xây dựng nguồn tư liệu cho hoạt động tuyên truyền trong thời gian tới.

Bên cạnh đó, Cục cũng đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến pháp luật một cách gián tiếp thông qua trang mạng xã hội và thông tin điện tử chính thức của Cục.

d. Chương trình khảo sát về nhận thức của người tiêu dùng đối với công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng ở Việt Nam

Để đánh giá mức độ hiểu biết của người tiêu dùng cũng như hiệu quả hoạt động của các cơ quan, tổ chức về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, trong Quý 1 năm 2016, được sự hỗ trợ của Tổ chức Hợp tác quốc tế Đức (GIZ), Cục Quản lý cạnh tranh đã phối hợp với Viện Nghiên cứu thương mại- Bộ Công Thương để thực hiện thành công chương trình khảo sát về nhận thức của người tiêu dùng đối với công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng ở Việt Nam. Việc khảo sát được tiến hành trên 12 tỉnh thành phố lớn trên cả nước (là những nơi có hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng sôi nổi, tích cực).

Kết quả tích cực của Khảo sát đã cho thấy tính hiệu quả trong hoạt động của các cơ quan, tổ chức có liên quan (Cục Quản lý cạnh tranh, Sở Công Thương, các Hội Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, các cơ quan truyền thông, báo chí) trong thời gian qua ở một số địa phương, nhưng đồng thời cũng cho thấy các địa phương cần chủ động, tích cực hơn nữa để đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật, nâng cao nhận thức, kiến thức về bảo vệ quyền lợi người tiêu

dùng cũng như tích cực hỗ trợ cho người tiêu dùng và các tổ chức, cá nhân kinh doanh. Báo cáo khảo sát cũng đã thu thập và tổng hợp được nhiều đề xuất có giá trị của người tiêu dùng để tăng cường công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong thời gian tới.

e. Hoạt động của Tổng đài hỗ trợ, tư vấn người tiêu dùng 1800.6838

Trong năm 2016, Tổng đài đã ghi nhận có 6.701 cuộc gọi đến, trong đó các tổng đài viên của Cục đã tiếp nhận và trả lời 4.053 cuộc gọi, chiếm 60,48%. Trong số 4.053 cuộc gọi có nhân viên trả lời, có 1193 cuộc gọi liên quan đến yêu cầu hỗ trợ giải quyết khiếu nại hoặc phản ánh vi phạm quyền lợi người tiêu dùng.

Các yêu cầu tư vấn, khiếu nại của người tiêu dùng thông qua Tổng đài 1800.6838 liên quan đến rất nhiều ngành hàng hóa, trong đó có một số ngành hàng có yêu cầu tư vấn, phản ánh nhiều nhất như Hàng hóa tiêu dùng thường ngày; Điện thoại, viễn thông; Tài chính, ngân hàng, bảo hiểm; Đồ điện tử gia dụng,... trong đó, lĩnh vực hàng hóa tiêu dùng hàng ngày là lĩnh vực có số khiếu nại lớn nhất.

3. PHỐI HỢP VỚI CÁC CƠ QUAN, TỔ CHỨC CÓ LIÊN QUAN

Đối với hoạt động hợp tác trong nước, nhằm nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật, trong năm 2016, Cục đã chủ động kết nối và xây dựng mối quan hệ phối hợp với các cơ quan, tổ chức cả ở trung ương và địa phương như: các Sở Công Thương, các Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, một số Cục, Vụ của Bộ Y tế, Bộ Nội vụ, Bộ Công an, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Thông tin truyền thông,...

Đồng thời, thực hiện chủ trương xã hội hóa nhằm kêu gọi đông đảo hơn nữa cộng đồng doanh nghiệp tham gia vào công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, trong năm 2016, Cục đã xây dựng được mối quan hệ hợp tác với nhiều doanh nghiệp lớn như Prudential, TH True Milk, Samsung,... Hoạt động hợp tác này góp phần nâng cao nhận thức cho cộng đồng doanh nghiệp, bảo đảm quyền lợi cho các đối tượng là khách hàng và đối tác của doanh nghiệp

4. CHƯƠNG TRÌNH PHÁT TRIỂN CÁC HOẠT ĐỘNG BVQLNTD GIAI ĐOẠN 2016 - 2020

Ngày 18 tháng 10 năm 2016, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 1997/QĐ-TTg phê duyệt "*Chương trình phát triển các hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng giai đoạn 2016 - 2020*" nhằm:

- ✦ *Xây dựng và tổ chức thực hiện các cơ chế, chính sách, công cụ, biện pháp nhằm hỗ trợ công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng tại Việt Nam;*
- ✦ *Nâng cao trách nhiệm, trình độ, năng lực của cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức xã hội, doanh nghiệp và nhận thức của người tiêu dùng nhằm đạt được những kết quả cụ thể trong công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, góp phần bảo đảm công bằng xã hội và sự phát triển bền vững của đất nước.*

5. HỢP TÁC QUỐC TẾ TRONG LĨNH VỰC BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG

a. ASEAN

Năm 2016, với tư cách là thành viên Ủy ban ASEAN về bảo vệ người tiêu dùng (ACCP), Cục QLCT đã tham gia đóng góp tích cực vào các hoạt động chung của ACCP như: tham dự các Hội thảo về bảo vệ người tiêu dùng do ASEAN tổ chức và cùng với các thành viên của Ủy ban Người tiêu dùng ASEAN (ACCP, xây dựng kế hoạch hành động về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng hướng tới năm 2025).

Cục phối hợp với Ban Thư ký ASEAN tổ chức Hội thảo ASEAN - Hàn Quốc về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử tại Đà Nẵng.

b. Mạng lưới thực thi và bảo vệ người tiêu dùng quốc tế (ICPEN)

Trong năm 2016, Cục đã tổ chức Đoàn công tác tham dự Hội nghị thường niên ICPEN về bảo vệ người tiêu dùng tại Đức.

c. Nhật Bản

Trong khuôn khổ hỗ trợ của JICA, Cục QLCT tiếp tục triển khai các hoạt động Dự án "Tăng cường thực thi luật và chính sách bảo vệ người tiêu dùng tại Việt Nam", cụ thể:

- ✦ *Tăng cường năng lực tư vấn pháp luật bảo vệ người tiêu dùng: Tập trung xây dựng Bộ câu hỏi Q&A về pháp luật bảo vệ người tiêu dùng, Sổ tay cho tư vấn viên người tiêu dùng;*
- ✦ *Tổ chức hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật bảo vệ người tiêu dùng nhân ngày "Quyền Người tiêu dùng Việt Nam" (ngày 15/3) tại các tỉnh như Nghệ An, Quảng Trị, Tp. Hồ Chí Minh, An Giang;*
- ✦ *Tổ chức Đoàn khảo sát học tập kinh nghiệm thực thi pháp luật bảo vệ người tiêu dùng tại Nhật Bản;*

d. GIZ

Năm 2016, Cục Quản lý cạnh tranh đã phối hợp với Tổ chức hợp tác quốc tế Đức (GIZ) tổ chức các hoạt động tuyên truyền, in ấn tài liệu tuyên truyền, phổ biến pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, cử cán bộ tham dự các hội thảo/khoá đào tạo về bảo vệ người tiêu dùng tại nước ngoài.

Ngoài ra, Cục đã tổ chức tiếp đón đại diện Bộ Công nghiệp và Thương mại Lào sang thăm và làm việc với Cục nhằm chia sẻ kinh nghiệm trong công tác thực thi pháp luật bảo vệ người tiêu dùng tại Việt Nam.

Có thể nói, các hoạt động hợp tác quốc tế trong năm 2016 đã góp phần tạo lập hình ảnh của Cục với các quốc gia/vùng lãnh thổ, tạo cơ chế hợp tác trong xử lý vụ việc bảo vệ người tiêu dùng xuyên quốc gia, cơ hội học hỏi kinh nghiệm thực tiễn, nâng cao năng lực và vị thế của cơ quan quản lý cạnh tranh Việt Nam.

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

A - THỰC THI PHÁP LUẬT PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

1. KHỞI XƯỚNG ĐIỀU TRA ÁP DỤNG BIỆN PHÁP PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI VỚI HÀNG NHẬP KHẨU VÀO VIỆT NAM

1.1. Đánh giá chung về hoạt động điều tra năm 2016

Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, tự do hóa thương mại sâu rộng, hàng hóa sản xuất trong nước phải chịu sức ép cạnh tranh gay gắt với hàng hóa nhập khẩu, gây ra những tác động tiêu cực và khó khăn cho các doanh nghiệp và ngành sản xuất trong nước. Trước tình hình ngành sản xuất trong nước gặp nhiều khó khăn và thiệt hại do hàng hóa nhập khẩu bán phá giá hoặc gia tăng đột biến, năm 2016 Cục QLCT đã tiến hành nhiều vụ việc điều tra phòng vệ thương mại nhằm bảo vệ lợi ích chính đáng của các doanh nghiệp sản xuất trong nước.

Mặc dù pháp luật về phòng vệ thương mại đã được ban hành hơn 10 năm nhưng các biện pháp này mới chỉ bắt đầu thực sự được sử dụng trong khoảng 5 năm trở lại đây. Cụ thể, từ năm 2012 đến nay, Cơ quan điều tra đã tiến hành liên tiếp 07 vụ việc điều tra (03 vụ việc chống bán phá giá, 04 vụ việc tự vệ).

Có thể thấy, năm 2016 đánh dấu sự trưởng thành của của cơ quan điều tra cũng như thái độ mạnh dạn và tích cực của các doanh nghiệp đối với việc sử dụng các công cụ phòng vệ thương mại. Các vụ việc được tiến hành điều tra theo đúng quy định của pháp luật, kịp thời bảo vệ lợi ích chính đáng của các doanh nghiệp, ngành sản xuất trong nước trước những tác động tiêu cực của hàng hóa nhập khẩu.

1.2. Thông tin về các vụ việc điều tra

Trong năm 2016, Cục QLCT đã thực hiện điều tra các vụ việc phòng vệ thương mại sau:

HỘP 8 RÀ SOÁT HÀNH CHÍNH LẦN THỨ NHẤT BIỆN PHÁP CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ THÉP KHÔNG GỈ CÁN NGUỘI (AR01.AD01)

Ngày 05 tháng 9 năm 2014, Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 7896/QĐ-BCT về việc áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với sản phẩm thép không gỉ cán nguội (thép inox) nhập khẩu từ Trung Quốc, Indonesia, Malaysia và Lãnh thổ Đài Loan. Sau một năm áp thuế, trên cơ sở đề nghị của các nhà sản xuất thép inox trong nước, ngày 21 tháng 10 năm 2015, Bộ Công Thương ban hành quyết định số 11353/QĐ-BCT về việc rà soát thuế chống bán phá giá. Sau khi tổng hợp thông tin và tính toán, phân tích các chỉ số, ngày 29 tháng 4 năm 2016, Bộ Công Thương ban hành quyết định 1656/QĐ-BCT về kết quả rà soát lần thứ nhất. Theo đó, mức thuế chống bán phá giá mới đã tăng lên đáng kể như sau: Trung Quốc, từ mức 4.64% - 6.87% lên 25.35% (riêng công ty Tisco được hưởng thuế 17.47%), Indonesia tăng từ 3.07% lên 13.03%, riêng Malaysia giảm từ 10.71% xuống 9.55%.

HỘP 9 ĐIỀU TRA CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ ĐỐI VỚI MẶT HÀNG TÔN MẠ KẼM (AD02)

Ngày 03 tháng 3 năm 2016, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định 818/QĐ-BCT về việc điều tra áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với thép mạ nhập khẩu vào Việt Nam từ Trung Quốc và Hàn Quốc.

Ngày 01 tháng 9 năm 2016, Bộ Công Thương ban hành Quyết định 3584/QĐ-BCT về việc áp dụng biện pháp chống bán phá giá tạm thời sản phẩm thép mạ nhập khẩu vào Việt Nam. Theo đó, mức thuế chống bán phá giá tạm thời đối với sản phẩm thép mạ có xuất xứ từ Trung Quốc dao động từ 4.02% - 38.34%, còn Hàn Quốc từ 12.40% đến 19.00%.

Hiện nay vụ việc vẫn đang trong quá trình điều tra và dự kiến sẽ kết thúc vào tháng 3 năm 2017.

HỘP 10 ĐIỀU TRA CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ ĐỐI VỚI MẶT HÀNG THÉP HÌNH CHỮ H (AD03)

Ngày 07 tháng 7 năm 2016, Cục QLCT nhận được hồ sơ yêu cầu áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với sản phẩm thép hình chữ H từ Trung Quốc với cáo buộc hàng hóa nhập khẩu cản trở đáng kể sự hình thành của ngành sản xuất trong nước. Ngày 05 tháng 10 năm 2016, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định 3993/QĐ-BCT về việc tiến hành điều tra áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với hàng hóa nêu trên.

Hiện nay, Cục QLCT đã nhận được Bảng trả lời câu hỏi của các bên liên quan và hoàn thành việc thẩm tra các nhà sản xuất trong nước. Ngày 22 tháng 12 năm 2016, trên cơ sở đơn xin gia hạn của một số bên liên quan, Bộ Công Thương đã ra Quyết định số 4992/QĐ-BCT gia hạn thời gian công bố kết luận sơ bộ vụ việc thêm 60 ngày (đến ngày 04 tháng 3 năm 2017).

HỘP 11 ĐIỀU TRA ÁP DỤNG BIỆN PHÁP TỰ VỆ ĐỐI VỚI BỘT NGỌT (SG03)

Ngày 01 tháng 9 năm 2015, Bộ Công Thương ban hành quyết định 9269/QĐ-BCT về việc điều tra áp dụng biện pháp tự vệ toàn cầu đối với mặt hàng bột ngọt nhập khẩu (còn gọi là mỳ chính). Trên cơ sở kết luận điều tra của Cục Quản lý cạnh tranh, ngày 10 tháng 3 năm 2016, Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành quyết định 920/QĐ-BCT áp dụng biện pháp tự vệ toàn cầu đối với sản phẩm bột ngọt. Theo đó, mức thuế tự vệ chính thức dưới dạng thuế nhập khẩu bổ sung đối với bột ngọt cụ thể như sau:

Thời gian có hiệu lực	Mức thuế tự vệ
25/3/2016 – 24/3/2017	4.390.999 đồng/tấn
25/3/2017 – 24/3/2018	3.951.899 đồng/tấn
25/3/2018 – 24/3/2019	3.556.710 đồng/tấn
25/3/2019 – 24/3/2020	3.201.039 đồng/tấn
Từ ngày 25/3/2020 trở đi	0 đồng/tấn (nếu không gia hạn áp dụng biện pháp tự vệ)

HỘP 12 ĐIỀU TRA TỰ VỆ ĐỐI VỚI SẢN PHẨM TÔN MÀU (SG05)

Ngày 06 tháng 7 năm 2016, Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 2847/QĐ-BCT về việc điều tra áp dụng biện pháp tự vệ đối với sản phẩm tôn màu nhập khẩu vào Việt Nam.

Do vụ việc có nhiều tình tiết phức tạp, ngày 22 tháng 12 năm 2016, Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 4993/QĐ-BCT về việc gia hạn điều tra thêm hai tháng (tức là đến ngày 06 tháng 3 năm 2017) cho vụ việc này. Hiện nay, vụ việc vẫn đang được tiến hành điều tra và dự kiến sẽ kết thúc vào tháng 3 năm 2017.

HỘP 13 ĐIỀU TRA ÁP DỤNG BIỆN PHÁP TỰ VỆ ĐỐI VỚI PHÔI THÉP VÀ THÉP DÀI (SG04)

Ngày 25 tháng 12 năm 2015, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 14296/QĐ-BCT về việc điều tra áp dụng biện pháp tự vệ đối với mặt hàng phôi thép và thép dài dùng làm cốt bê tông. Ngày 18 tháng 7 năm 2016, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 2968/QĐ-BCT về việc áp dụng biện pháp tự vệ chính thức. Theo Quyết định này, mức thuế tự vệ chính thức đối với phôi thép được giữ nguyên ở mức 23,3%, đối với thép dài tăng nhẹ từ 14,2% lên 15,4% so với mức thuế tự vệ tạm thời theo Quyết định số 862/QĐ-BCT ngày 07 tháng 3 năm 2016.

Theo quy định của Hiệp định Tự vệ của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) mà Việt Nam là thành viên, Bộ Công Thương đã quyết định lộ trình áp thuế tự vệ theo hướng giảm dần đối với các mặt hàng phôi thép và thép dài như sau:

Thời gian có hiệu lực	Thuế phôi thép	Thuế thép dài
Từ ngày 22/3/2016 (ngày Quyết định áp dụng biện pháp tạm thời có hiệu lực) đến ngày 01/8/2016	23,3% (mức thuế tự vệ tạm thời)	14,2% (mức thuế tự vệ tạm thời)
Từ ngày 02/8/2016 (ngày Quyết định áp dụng biện pháp chính thức có hiệu lực) đến ngày 21/3/2017	23,3% (mức thuế tự vệ chính thức)	15,4% (mức thuế tự vệ chính thức)
Từ ngày 22/3/2017 đến ngày 21/3/2018	21,3%	13,9%
Từ ngày 22/3/2018 đến ngày 21/3/2019	19,3%	12,4%
Từ ngày 22/3/2019 đến ngày 21/3/2020	17,3%	10,9%
Từ ngày 22/3/2020 trở đi	0% (nếu không gia hạn)	0% (nếu không gia hạn)

2. XỬ LÝ CÁC VỤ VIỆC ĐIỀU TRA, ÁP DỤNG CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI CỦA NƯỚC NGOÀI ĐỐI VỚI HÀNG HÓA XUẤT KHẨU CÓ LIÊN QUAN CỦA VIỆT NAM

Là đơn vị đầu mối, Cục Quản lý cạnh tranh (QLCT) đã điều phối, hướng dẫn các cơ quan nhà nước, hiệp hội ngành hàng, các doanh nghiệp trong việc xử lý các vụ kiện chống bán phá giá, chống trợ cấp và tự vệ đối với hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam, trong năm 2016, Cục đã tiến hành xử lý 12 vụ việc mới về phòng vệ thương mại (kháng kiện): gồm 07 vụ việc về điều tra chống bán phá giá (AD), 03 vụ việc điều tra chống lẩn tránh thuế chống bán phá giá (AC) và 02 vụ việc về điều tra chống trợ cấp (CVD); và tiếp tục theo dõi, xử lý 25 vụ việc phòng vệ thương mại đã điều tra từ trước.

Bảng 3: Số liệu các vụ điều tra áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại đối với hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam

	Trước 2009	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Tổng
Phá giá	25	4	1	3	8	3	5	12	7	68
Tự vệ	6	2	1	2	2	1	4	1	0	19
Trợ cấp	0	1	0	1	1	2	2	0	2	9
Lẩn tránh thuế	5	1	1	1	1	0	2	1	3	15
Tổng	36	8	3	7	12	6	13	14	12	111

HỘP 14 HOA KỲ

(1) + (2) Điều tra chống lẫn tránh thuế chống bán phá giá và thuế chống trợ cấp đối với sản phẩm thép mạ (CORE) và thép cán nguội (CR) (2 vụ việc)

Tháng 11 năm 2016, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (DOC) đã khởi xướng điều tra 2 vụ việc nêu trên.

Cục QLCT đang phối hợp với Thương vụ, Hiệp hội Thép, các doanh nghiệp quan tâm và luật sư của doanh nghiệp trao đổi phương án ứng phó và theo sát diễn biến của vụ việc.

(3) Ban hành kết luận cuối cùng về thiệt hại trong vụ điều tra chống bán phá giá đối với mặt hàng Ống thép cuộn cacbon (Circular Welded Carbon-Quality Steel Pipe - CWP) nhập khẩu từ một số quốc gia, trong đó có Việt Nam.

Ngày 18 tháng 11 năm 2016, Ủy ban thương mại quốc tế Hoa Kỳ (USITC) đã ban hành kết luận cuối cùng về thiệt hại trong vụ điều tra chống bán phá giá đối với sản phẩm Ống thép cuộn cacbon, theo đó ITC kết luận lượng nhập khẩu từ Việt Nam là không đáng kể.

Căn cứ theo kết luận của USITC, DOC sẽ không ban hành lệnh áp thuế chống bán phá giá đối với Việt Nam.

(4) Ra kết luận sơ bộ đợt rà soát hành chính thuế chống bán phá giá lần thứ 11 (POR11) đối với sản phẩm tôm nước ấm đông lạnh.

Ngày 09 tháng 11 năm 2016, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (DOC) đã ban hành kết luận sơ bộ của đợt rà soát hành chính thuế chống bán phá giá tôm lần thứ 11 (POR11) cho giai đoạn từ ngày 01 tháng 02 năm 2015 đến ngày 31 tháng 01 năm 2016.

Theo quyết định trên, DOC sơ bộ xác định do 02 doanh nghiệp bị đơn bắt buộc (có mức xuất khẩu lớn nhất sang Hoa Kỳ trong giai đoạn rà soát) và 51 doanh nghiệp khác mà có yêu cầu rà soát đã không trả lời tất cả các phần trong bản câu hỏi nên không đủ điều kiện được nhận thuế suất riêng rẽ mà bị áp mức thuế suất toàn quốc là 25,76%. Theo quy định của DOC, mức thuế suất toàn quốc sẽ không được rà soát trừ khi có một bên yêu cầu. Do không có bên nào yêu cầu rà soát mức thuế này nên mức thuế vẫn được giữ nguyên (25,76%). Đối với 12 doanh nghiệp nhận thuế suất riêng rẽ, thuế suất sơ bộ là 4,78%. DOC đã sử dụng thuế suất riêng rẽ trong đợt rà soát POR10 trước đó cho đợt rà soát này vì cả hai doanh nghiệp bị đơn bắt buộc đều bị áp thuế suất toàn quốc, từ đó DOC được phép sử dụng phương pháp mà họ cho là hợp lý để xác định thuế suất riêng rẽ. DOC cũng sơ bộ kết

luận 13 doanh nghiệp không có lô hàng xuất khẩu trong đợt rà soát này, theo đó các chuyển hàng bị đình chỉ của các công ty này sẽ được thanh khoản ở mức thuế suất toàn quốc. Ngày 23 tháng 02 năm 2017, DOC đã ban hành kết luận cuối cùng, theo đó giữ nguyên nội dung trong kết luận sơ bộ do không có bên liên quan nào gửi bình luận hoặc cung cấp thông tin để DOC xem xét lại kết luận sơ bộ trên.

(5) Rà soát hành chính lần thứ 12 đối với cá tra-basa

Ngày 19 tháng 9 năm 2016, DOC đã công bố Quyết định sơ bộ đợt rà soát hành chính thuế chống bán phá giá lần thứ 12 (POR12) cho giai đoạn từ ngày 01/8/2014 đến 31/7/2015 đối với sản phẩm cá tra, basa nhập khẩu từ Việt Nam. Mức thuế suất sơ bộ toàn quốc vẫn giữ nguyên là 2,39 USD/kg, mức thuế đối với các bị đơn tự nguyện là 0,69 USD/kg.

(6) Hủy rà soát hành chính lần thứ hai đối với thép điện gió

Ngày 21 tháng 10 năm 2016, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (DOC) đã hủy bỏ đợt rà soát hành chính lần 2 (POR3) Lệnh áp thuế chống bán phá giá đối với sản phẩm thép gió cho giai đoạn từ ngày 1 tháng 2 năm 2015 đến ngày 31 tháng 1 năm 2016.

HỘP 15 ÚC

(7) Điều tra chống bán phá giá Vôi sống

Ngày 29 tháng 4 năm 2016, Ủy ban Chống bán phá giá Úc (ADC) đã khởi xướng vụ việc với Malaysia, Thái Lan, Việt Nam.

Ngày 24 tháng 11 năm 2016, ADC đã thông báo chấm dứt điều tra do sản phẩm bị điều tra không gây ra thiệt hại/đe dọa thiệt hại đáng kể đối với ngành sản xuất nội địa của Úc.

(8) + (9) Điều tra chống bán phá giá/chống trợ cấp với nhôm ép

Ngày 16 tháng 8 năm 2016, ADC đã khởi xướng vụ việc với Malaysia và Việt Nam. Đây là vụ kiện chống trợ cấp đầu tiên của Úc đối với hàng xuất khẩu của Việt Nam.

Ngày 17 tháng 10 năm 2016, ADC đã ban hành kết luận sơ bộ khẳng định các nhà sản xuất/xuất khẩu của Việt Nam bán phá giá với biên độ từ 8,5% đến 34,2%.

Dự kiến, ADC sẽ ra kết luận điều tra vào tháng 05 năm 2017.

(10) + (11) Điều tra chống bán phá giá/chống trợ cấp với thép mạ kẽm

Ngày 07 tháng 10 năm 2016, ADC đã ra quyết định khởi xướng vụ việc.

Dự kiến, ADC sẽ ra kết luận điều tra vào tháng 6 năm 2017.

HỘP 16 ẤN ĐỘ

(12) Điều tra chống bán phá giá sợi spandex

Ngày 27 tháng 01 năm 2016, Ấn Độ thông báo khởi xướng điều tra vụ việc.

Trước đó, năm 2014, Ấn Độ đã khởi xướng điều tra tự vệ (SG) với cùng sản phẩm, tuy nhiên, không áp dụng biện pháp tự vệ do cơ quan điều tra Ấn Độ xác định ngành sản xuất hàng hóa tương tự trong nước không bị thiệt hại/đe dọa thiệt hại nghiêm trọng.

Ngày 08 tháng 3 năm 2017, Ấn Độ đã ban hành báo cáo điều tra vụ việc, theo đó, mức thuế áp cho Việt Nam từ 1 - 10%.

(13) Ban hành quyết định cuối cùng điều tra chống bán phá giá mặt hàng pin khô AA

Ngày 27 tháng 09 năm 2016, Ấn Độ đã đăng công báo kết luận điều tra. Theo đó, không áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với sản phẩm bị điều tra do hàng hóa bán phá giá không gây ra thiệt hại đáng kể cho ngành sản xuất nội địa của Ấn Độ, cũng như không đủ chứng cứ chứng minh sự gia tăng nhập khẩu sẽ gây tác động tiêu cực đến ngành sản xuất nội địa khi xem xét vấn đề đe dọa thiệt hại đáng kể.

HỘP 17 THỔ NHĨ KỲ

(14) Quyết định cuối cùng vụ việc điều tra tự vệ đối với điện thoại di động

Ngày 04 tháng 3 năm 2016, Thổ Nhĩ Kỳ thông báo chấm dứt điều tra vụ việc do nguyên đơn rút đơn kiện.

(15) Quyết định cuối cùng về vụ việc điều tra chống lẩn tránh thuế chống bán phá giá đối với đá granite

Ngày 17 tháng 02 năm 2016, Bộ Kinh tế Thổ Nhĩ Kỳ đã ban hành kết luận cuối cùng rằng các nhà sản xuất/xuất khẩu Việt Nam (ngoại trừ hai công ty được xác định là tự tiến hành sản xuất) đã thực hiện hành vi lẩn tránh thuế chống bán phá giá mà Thổ Nhĩ Kỳ áp dụng đối với Trung Quốc. Do đó, mức thuế chống bán phá giá đang áp dụng với đá granite nhập khẩu từ Trung Quốc (174 USD/tấn) cũng sẽ được áp dụng đối với đá granite nhập khẩu từ Việt Nam. Ngoài ra, những thay đổi về mức thuế chống bán phá giá áp dụng đối với Trung Quốc cũng sẽ được áp dụng đối với Việt Nam.

(16) Quyết định cuối cùng vụ việc điều tra chống lẩn tránh thuế chống bán phá giá đối với ống thép hàn không gỉ cuộn cán nguội

Ngày 18 tháng 3 năm 2016, Bộ Kinh tế Thổ Nhĩ Kỳ đã ban hành quyết định cuối cùng theo đó, 03 nhà sản xuất/xuất khẩu của Việt Nam hợp tác đầy đủ trong quá trình điều tra được kết luận là không có hành vi lẩn tránh thuế.

Các công ty khác do không trả lời đầy đủ bản câu hỏi/cung cấp thiếu thông tin nên bị coi là không hợp tác và bị sử dụng các dữ liệu sẵn có để xác định việc lẩn tránh thuế, do đó, bị áp mức thuế tương tự với mức thuế chống bán phá giá đang áp dụng với Trung Quốc (25,27%).

HỘP 18 THÁI LAN

(17) Công bố Bản dữ liệu trọng yếu vụ việc điều tra chống bán phá giá đối với tôn lạnh

Ngày 20 tháng 9 năm 2016, Cục Ngoại thương (DFT) thuộc Bộ Thương mại Thái Lan đã thông báo gửi Bản dữ liệu trọng yếu kết luận điều tra vụ việc. Theo đó, mức thuế dự kiến có thể áp dụng đối với các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam từ 7,94% - 40,49%.

(18) Công bố Bản dữ liệu trọng yếu vụ việc điều tra chống bán phá giá đối với tôn màu

Ngày 8 tháng 12 năm 2016, DFT đã thông báo gửi Bản dữ liệu trọng yếu kết luận điều tra vụ việc. Theo đó, mức thuế dự kiến có thể áp dụng đối với các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam từ 4,51% - 60,26%.

B- CÁC HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ THỰC THI PHÁP LUẬT PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

1. CÔNG TÁC THÔNG TIN, TUYÊN TRUYỀN VÀ PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT

Thời gian qua, Cục QLCT luôn nỗ lực hoàn thiện hành lang pháp lý để bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của doanh nghiệp, cụ thể Cục QLCT đã tổ chức và/hoặc phối hợp với các đơn vị khác nhau nhằm tổ chức các khóa đào tạo, hội thảo, các buổi tham luận về phòng vệ thương mại cho các đơn vị như trường cao đẳng, đại học, viện nghiên cứu, trung tâm đào tạo bồi dưỡng cán bộ, Sở ban ngành địa phương như:

(i) Khóa tập huấn về các biện pháp phòng vệ thương mại, với sự tham gia của các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh, xuất nhập khẩu, hội và hiệp hội, đại diện một số Sở ban ngành trên địa bàn thành phố Hà Nội vào tháng 4 năm 2016.

(ii) Hội nghị tổng kết thực thi pháp luật phòng vệ thương mại. Hội nghị đã cung cấp các nội dung về việc tổng kết thực thi 03 pháp lệnh về tự vệ, chống bán phá giá và chống trợ cấp từ góc độ quản lý nhà nước; thực tiễn và những vấn đề quan ngại trong thực thi pháp luật phòng vệ thương mại nhìn từ góc độ doanh nghiệp; một số bất cập hiện tại và yêu cầu hoàn thiện khuôn khổ pháp luật phòng vệ thương mại của Việt Nam.

(iii) Hội thảo phổ biến kiến thức về hội nhập kinh tế quốc tế. Tại buổi Hội thảo, các diễn giả đã cung cấp đến đại biểu tham dự các nội dung liên quan đến thông tin hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam – Cơ hội và thách thức đối với doanh nghiệp; Quy tắc về xuất xứ trong các Hiệp định thương mại tự do (FTA) mà Việt Nam là thành viên; xu hướng sử dụng công cụ phòng vệ thương mại thời kỳ hậu FTA và vận dụng công cụ cảnh báo sớm để hạn chế thiệt hại trong các vụ kiện phòng vệ thương mại đối với hàng xuất khẩu của Việt Nam.

Phối hợp với các cơ quan Bộ, ngành trong nước (Trường Đào tạo Bồi dưỡng cán bộ Công Thương TW...), Phòng Thương mại – Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Trung tâm WTO thành phố Hồ Chí Minh và tổ chức nước ngoài (MUTRAP, Dự án Ausaid...), một số Sở Công Thương địa phương (Hà Nội, Hải Phòng, Đồng Tháp...) tiến hành tổ chức các buổi trình bày chuyên đề về quy định pháp luật phòng vệ thương mại, các quy trình, thủ tục điều tra vụ việc của một số quốc gia...

Nghiên cứu thông tin, đưa ra ý kiến trả lời, góp ý, tư vấn cho các cơ quan nhà nước, doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu và hiệp hội về lĩnh vực phòng vệ thương mại.

Cử cán bộ tham gia các khóa đào tạo trong và ngoài nước nhằm nâng cao trình độ, năng lực cán bộ phục vụ cho công việc.

2. PHÁP ĐIỂN HÓA PHÁP LUẬT PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

Hiện nay, pháp luật Việt Nam vẫn còn một số điểm hạn chế, gây khó khăn cho doanh nghiệp có nhu cầu muốn nộp đơn yêu cầu áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại và quá trình điều tra của cơ quan có thẩm quyền. Do vậy, song song với việc áp dụng quy định của pháp luật Việt Nam, cơ quan điều tra vẫn phải tham chiếu, áp dụng các quy định của pháp luật WTO. Tuy nhiên, những quy định chưa phù hợp của pháp luật Việt Nam vẫn tạo ra những xung đột pháp luật không cần thiết khi áp dụng trên thực tế.

Do vậy, mục tiêu hoàn thiện nội dung pháp luật cũng như nâng cao giá trị pháp lý của chế định này đã được Cục Quản lý cạnh tranh (QLCT) rà soát, nghiên cứu, xây dựng tại Dự thảo Luật Quản lý ngoại thương ở mức hoàn thiện cao nhất, tạo cơ sở pháp lý cho việc điều tra và áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại.

Bên cạnh đó, thực hiện công tác pháp điển của Bộ Công Thương tại Quyết định 6897/QĐ-BCT ngày 07/7/2015 về việc ban hành kế hoạch pháp điển hệ thống quy phạm pháp luật thuộc thẩm quyền của Bộ Công Thương, Cục QLCT đã triển khai các hoạt động nhằm thu thập dữ liệu, tổng hợp và hoàn thiện báo cáo công tác pháp điển trong lĩnh vực phòng vệ thương mại theo từng đề mục cụ thể. Hiện nay, Cục QLCT đã hoàn tất công tác pháp điển đối với đề mục chống bán phá giá và đề mục tự vệ, góp phần xây dựng thư viện pháp lý cho cộng đồng doanh nghiệp và các nhà đầu tư.

3. HỆ THỐNG CẢNH BÁO SỚM

Nhằm hỗ trợ doanh nghiệp trong công tác phát hiện sớm các vụ kiện phòng vệ thương mại, từ năm 2010, Cục Quản lý cạnh tranh đã xây dựng và vận hành hệ thống cảnh báo sớm các vụ việc chống bán phá giá. Sau khi được nâng cấp vào năm 2015, trong năm 2016, Hệ thống Cảnh báo sớm tiếp tục được vận hành hiệu quả, cung cấp tín hiệu cảnh báo sớm nguy cơ khả năng bị kiện chống bán phá giá tới cộng đồng doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, các phòng chuyên môn của Cục liên tục cập nhật thông tin và đăng tải các bài viết liên quan đến tình hình phòng vệ thương mại trong và ngoài nước trên trang web của Hệ thống. Bên cạnh chức năng cảnh báo sớm các vụ việc chống bán phá giá, Hệ thống cũng được thiết kế cung cấp một số liệu tương đối cập nhật về tình hình xuất, nhập khẩu của các thị trường và mặt hàng trong phạm vi cảnh báo của Hệ thống.

Nhằm tăng cường công tác tuyên truyền về biện pháp phòng vệ thương mại và hướng dẫn cách thức sử dụng Hệ thống cảnh báo sớm tới cộng đồng doanh nghiệp, trong năm 2016, Cục đã phối hợp với một số Sở Công Thương địa phương tổ chức Hội thảo về biện pháp phòng vệ thương mại và hướng dẫn sử dụng Hệ thống Cảnh báo sớm tới cơ quan quản lý liên quan và cộng đồng doanh nghiệp xuất khẩu cho một số tỉnh thành trên cả nước như Hà Nội, Hải Phòng, Tp. Hồ Chí Minh, Đồng Tháp... Hội thảo cung cấp cho các đại biểu tham dự thông tin hiện tại về bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, cập nhật tình hình sử dụng các biện pháp phòng vệ thương mại đối với hàng hoá xuất nhập khẩu của Việt Nam thời gian qua đồng thời hướng dẫn về cách thức để doanh nghiệp có thể khai thác và sử dụng hiệu quả Hệ thống cảnh báo sớm trong việc nhận biết sớm nguy cơ xảy ra các vụ kiện chống bán phá giá cũng như trong hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

4. ĐÀM PHÁN CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO (FTAS) LIÊN QUAN TỚI LĨNH VỰC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

(i) Các FTA đang đàm phán

Trong năm 2016, Cục đã tích cực tham gia đàm phán nội dung PVTM trong 03 FTA, bao gồm FTA Việt Nam – Cuba (phiên 2), FTA Việt Nam – Israel (phiên 1), và Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) (phiên 13, 14, 15, 16) và tham gia tái khởi động đàm phán FTA Việt Nam – EFTA.

(ii) Các FTA đã hoàn tất đàm phán

Cục tham gia triển khai thực thi các FTA đã hoàn tất đàm phán, ký kết trước đó (FTA Việt Nam – Hàn Quốc, FTA Việt Nam – Liên minh kinh tế Á Âu EAEU), trong đó, các bên chủ yếu tập trung trao đổi sâu hơn về cơ chế hợp tác, hỗ trợ kỹ thuật, nâng cao năng lực và trao đổi về một số vấn đề kỹ thuật trong quá trình điều tra PVTM.

Ngoài ra, Cục cũng tham gia rà soát pháp lý FTA Việt Nam- EU.

C- CÔNG TÁC GIẢI TRÌNH KINH TẾ THỊ TRƯỜNG

Tính đến năm 2016, đã có tổng cộng 66 nước/đối tác công nhận quy chế KTTT cho Việt Nam.

Trong năm 2016, Việt Nam đã vận động thành công 7 nước công nhận quy chế KTTT cho Việt Nam. Cụ thể: (i) với các đối tác đang đàm phán FTA (04): Canada và Mexico, có Thư trao đổi ở cấp Bộ trưởng về quy chế KTTT của ta phù hợp với nội luật của bạn, vào thời điểm ký kết Hiệp định TPP; Hong Kong và Israel công nhận Việt Nam trong khuôn khổ đàm phán FTA Việt Nam – Israel và FTA ASEAN – Hong Kong; (ii) vận động chính trị ngoại giao (03) Kuwait, Qatar và Paraguay chính thức công nhận Việt Nam.

Riêng Hoa Kỳ và Liên minh châu Âu (EU) – 02 đối tác thương mại lớn (có nội luật quy định KTTT) vẫn chưa công nhận quy chế KTTT cho Việt Nam. Cụ thể, tình hình giải trình KTTT với 02 đối tác này như sau:

1. Với EU

Kể từ năm 2007, Nhóm công tác chung Việt Nam - EU về KTTT đã tổ chức 6 phiên làm việc chính thức. Kết thúc phiên làm việc thứ 6 (tháng 6 năm 2014), Ủy ban Châu Âu (EC) đã đánh giá cao tiến bộ của Việt Nam trong quá trình cải cách pháp luật phù hợp với một số tiêu chuẩn và yêu cầu của nền KTTT. Cho đến nay, EC đã sơ bộ công nhận 02/05 tiêu chí trong bộ tiêu chí công nhận KTTT của EU.

Ngày 09 tháng 11 năm 2016, EC công bố dự thảo quy định mới về điều tra chống bán phá giá và chống trợ cấp, theo đó, dự kiến các tiêu chí công nhận KTTT có thể không còn có hiệu lực, sẽ có ảnh hưởng nhất định tới định hướng, mục tiêu hoạt động của Nhóm công tác Việt Nam – EU về giải trình KTTT. Cục đang phối hợp với các bên có liên quan nghiên cứu dự thảo quy định mới, và có những động thái phù hợp.

2. Với Hoa Kỳ

Kể từ khi Nhóm công tác Việt Nam – Hoa Kỳ về giải trình KTTT của Việt Nam được thành lập vào năm 2008, Nhóm đã tổ chức được 08 phiên làm việc cấp kỹ thuật (phiên 8 tổ chức vào tháng 10 năm 2016) và 01 phiên cấp Thứ trưởng.

D- GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP VÀ CÁC CÔNG VIỆC CÓ LIÊN QUAN ĐẾN WTO

Tính đến năm 2016, Việt Nam đã tham gia vào 17 vụ việc GQTC tại WTO liên quan đến lĩnh vực phòng vệ thương mại, trong đó có 03 vụ việc với tư cách Nguyên đơn (DS404, DS429 – khiếu kiện Hoa Kỳ liên quan đến biện pháp chống bán phá giá với tôm và DS496 – khiếu kiện Indonesia liên quan đến biện pháp tự vệ với tôn lạnh); và 14 vụ việc với tư cách Bên thứ ba.

Trong năm 2016, Cục đã tập trung xử lý các vụ việc giải quyết tranh chấp sau:

1. DS429 - VIỆT NAM KIẾN HOA KỲ LIÊN QUAN ĐẾN CÁC BIỆN PHÁP CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ ÁP DỤNG VỚI TÔM XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

Ngày 18 tháng 7 năm 2016, Bộ Công Thương Việt Nam đã ký với Bộ Thương mại Hoa Kỳ và Đại diện Thương mại Hoa Kỳ (USTR) Thỏa thuận thực thi các phán quyết của Cơ quan giải quyết tranh chấp WTO (DSB) đối với vụ việc DS429. Theo đó, DOC đã ban hành kết luận để sửa lại biên độ bán phá giá của Công ty cổ phần Tập đoàn Thủy sản Minh Phú (Minh Phú) (0%) và dỡ bỏ lệnh áp thuế cho Minh Phú vì thỏa mãn các tiêu chí về việc dỡ bỏ lệnh áp thuế riêng cho từng công ty (đạt được biên độ phá giá bằng 0%/không đáng kể trong 3 đợt rà soát hành chính liên tiếp). Với kết quả này thì Minh Phú - nhà xuất khẩu tôm hàng đầu của Việt Nam, đã được đưa ra khỏi diện áp thuế khi xuất khẩu tôm vào thị trường Hoa Kỳ. Không những thế, một phần thuế AD mà Minh Phú đã tạm nộp trong những năm trước đây sẽ được hoàn lại cho Minh Phú, dự kiến lên tới nhiều triệu đô-la Mỹ.

2. DS496 - VIỆT NAM KIẾN INDONESIA LIÊN QUAN ĐẾN BIỆN PHÁP TỰ VỆ ÁP DỤNG VỚI TÔN LẠNH

- Ngày 01 tháng 6 năm 2015, Việt Nam đã gửi yêu cầu tham vấn tới Indonesia liên quan đến biện pháp tự vệ Indonesia áp dụng đối với mặt hàng tôn lạnh nhập khẩu từ Việt Nam. Biện pháp này đã được Indonesia áp dụng từ ngày 07 tháng 7 năm 2014, với mức thuế khoảng gần bằng 50% giá xuất khẩu của sản phẩm.

- Ngày 17 tháng 9 năm 2015, Việt Nam đã gửi yêu cầu thành lập Ban hội thẩm lên Cơ quan giải quyết tranh chấp WTO.

- Ngày 28 tháng 10 năm 2015, Ban Hội thẩm đã được thành lập.

- Bộ Công Thương (cơ quan đầu mối, chủ trì) đã tích cực phối hợp với Luật sư và các bên có liên quan nghiên cứu, soạn thảo Bản đệ trình và tham gia phát biểu tại phiên tranh tụng lần thứ nhất (tháng 10 năm 2016) và thứ hai (tháng 12 năm 2016) của Ban Hội thẩm.

3. CÁC VỤ VIỆC THAM GIA BÊN THỨ BA

- DS471 – Trung Quốc khiếu kiện Hoa Kỳ về biện pháp Hoa Kỳ áp dụng trong một số vụ chống bán phá giá với Trung Quốc.

- DS464 – Hàn Quốc khiếu kiện Hoa Kỳ liên quan đến biện pháp chống bán phá giá Hoa Kỳ áp dụng với máy giặt nhập khẩu từ Hàn Quốc.

- Và một số vụ việc khác: DS474, DS490, DS504, DS509.

Một số vấn đề khiếu kiện trong các vụ việc này cũng là vấn đề mà Việt Nam rất quan tâm trong các vụ việc điều tra PVTM, đặc biệt là các vụ việc điều tra AD, như phương pháp quy về không, phương pháp định giá phân biệt. Một số vụ việc Việt Nam đã rất tích cực tham gia thông qua việc nghiên cứu, gửi Bản đệ trình, và trực tiếp tham gia phát biểu ý kiến tại các Phiên tranh tụng (DS464, DS471).

Việc tham gia vào các vụ việc giải quyết tranh chấp bên thứ ba giúp Việt Nam hiểu rõ hơn về quy định, thực tiễn điều tra PVTM của các nước và cách diễn giải, quan điểm của Cơ quan giải quyết tranh chấp WTO đối với các vấn đề này, từ đó rút ra kinh nghiệm, bài học cho Việt Nam trong các vụ việc giải quyết tranh chấp hiện tại và trong tương lai.

4. Phiên họp các Ủy ban: Chống bán phá giá, Chống trợ cấp, Tự vệ của WTO

Cục QLCT đã chủ trì, phối hợp cùng các đơn vị liên quan tham dự 2 phiên họp các Ủy ban: Chống bán phá giá, Chống trợ cấp, Tự vệ tại WTO vào tháng 4 và tháng 10 năm 2016. Cục đã tận dụng diễn đàn đa phương này để nêu quan điểm, quan ngại về một số vụ việc liên quan đến hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam nhằm bảo vệ lợi ích cho các doanh nghiệp Việt Nam.

E. HỢP TÁC QUỐC TẾ TRONG LĨNH VỰC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

a) Hợp tác với Úc:

Năm 2016, trong khuôn khổ Dự án “Tăng cường chính sách cạnh tranh và phòng vệ thương mại tại Việt Nam” Cục QLCT đã phối hợp với cơ quan phát triển quốc tế Úc (Ausaid) triển khai các hoạt động nhằm mục tiêu tăng cường thực thi chính sách cạnh tranh và biện pháp phòng vệ thương mại của Việt Nam phù hợp với các cam kết hội nhập kinh tế quốc tế, thúc đẩy môi trường cạnh tranh và bảo đảm thương mại quốc tế lành mạnh.

b) Với Hàn Quốc

Nhân chuyến thăm và làm việc của Ủy ban thương mại Hàn Quốc (KTC) tới Cục QLCT, hai bên đã ký Thỏa thuận hợp tác trong lĩnh vực PVTM.

Ngoài ra, Cục QLCT cũng tham gia góp ý về hợp tác trong lĩnh vực PVTM cho một số Ủy ban hỗn hợp giữa Việt Nam và các đối tác như: Malaysia, Ấn Độ, Thái Lan, Hàn Quốc, Phillipines,... và chuẩn bị nội dung về PVTM phục vụ cho các phiên làm việc, diễn đàn, hội nghị song phương, đa phương của các cấp Lãnh đạo như: hội nghị song phương Việt Nam – Phillipines, hội nghị song phương Việt Nam – Indonesia, tiếp xúc song phương bên lề Hội nghị Bộ trưởng Thương mại APEC...

MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG KHÁC

A - CÁC HOẠT ĐỘNG VĂN HÓA

Được sự quan tâm và khuyến khích của Lãnh đạo Cục, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, hoạt động tình nguyện do Cục phát động và thực hiện đã không ngừng phát triển.

Các hoạt động này đã góp phần hữu ích cho việc rèn luyện cũng như tăng cường giao lưu lành mạnh giữa các cán bộ trong nội bộ Cục và các đơn vị của Bộ Công Thương.

Đoàn thanh niên Cục QLCT đã phối hợp với Đoàn thanh niên Bộ Công Thương tổ chức các hoạt động thiết thực nhằm đóng góp cho lợi ích cộng đồng và xây dựng phong trào thanh niên như Chương trình Thắp nến tri ân và trao quà cho các trường hợp chính sách nhân dịp 27/7/2016 tại Nghĩa trang liệt sỹ Kim Sơn, Gia Lâm, Hà Nội.

Nhân dịp kỷ niệm các ngày lễ lớn của dân tộc (30/4, 01/5, 07/5), Đoàn Thanh niên Cục QLCT đã tổ chức một chương trình mang tên "VCA SUMMER FANTASY OUTING 2016" tại Đầm Long, Ba Vì, Hà Nội. Chương trình cũng thu hút đông đảo các cán bộ công chức viên chức của Cục tham gia hưởng ứng góp phần xây dựng tình đoàn kết, tình đồng chí giữa các đơn vị trong Cục.

Ngoài ra, công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên nhi đồng đã trở thành hoạt động thường xuyên của Cục QLCT. Hàng năm, Đoàn TN Cục đều tổ chức các hoạt động tuyên dương, trao phần thưởng cho các em học sinh giỏi, học sinh tiên tiến, xuất sắc, kịp thời động viên, khích lệ các em học sinh nghèo vượt khó.

B - CÁC HOẠT ĐỘNG THỂ THAO

Trong năm 2016, Cục QLCT cũng phối hợp cùng Đoàn thanh niên Bộ Công Thương tổ chức thành công Giải Bóng đá khối Cơ quan của Bộ Công Thương vào tháng 5 năm 2016.

Thể thao cũng là cầu nối giữa các cơ quan cạnh tranh và bảo vệ người tiêu dùng của ASEAN, trong năm 2016 vừa qua Cục QLCT – Bộ Công Thương Việt Nam và Vụ Nội thương - Bộ Công Thương Lào đã tổ chức giao hữu bóng đá bên lề chuyến khảo sát của Bộ Công Thương Lào về bảo vệ người tiêu dùng tại Việt Nam. Hoạt động cũng thắt chặt thêm tình cảm giữa 2 nước anh em Việt Lào.

ĐÁNH GIÁ CHUNG VÀ MỤC TIÊU **ĐỊNH HƯỚNG CÔNG TÁC** **NĂM 2017**

A- ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CÔNG TÁC NĂM 2016

1. VỀ CẠNH TRANH

1.1. Những kết quả tích cực

Trong năm qua, Cục QLCT đã xây dựng và tham gia xây dựng một số lượng đáng kể các văn bản pháp luật về cạnh tranh và các văn bản liên quan nhằm từng bước hoàn thiện hệ thống văn bản pháp lý về cạnh tranh tạo tiền đề cho công tác điều tra và xử lý các vụ việc cạnh tranh thời gian tới.

Trước số lượng vụ việc phát sinh cao đột biến và hậu quả nghiêm trọng đối với đời sống kinh tế và xã hội gây ra bởi hành vi bán hàng đa cấp bất chính, Cục đã tích cực và chủ động, tăng cường công tác giám sát, kịp thời xử lý theo thẩm quyền hành vi bán hàng đa cấp bất chính góp phần ổn định thị trường, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người dân.

Đồng thời, thông qua hoạt động tuyên truyền phổ biến cùng với các vụ việc đã được Cục QLCT xem xét, điều tra và xử lý đã phần nào nâng cao nhận thức và sự quan tâm của cộng đồng doanh nghiệp, các cơ quan hữu quan cũng như toàn xã hội đối với pháp luật cũng như hành vi vi phạm cạnh tranh. Đặc biệt, ngày càng có nhiều doanh nghiệp chủ động liên hệ với Cục QLCT để được tư vấn, hỗ trợ giải quyết một số vấn đề có liên quan đến cạnh tranh phát sinh trong quá trình hoạt động kinh doanh. Một số cơ quan quản lý nhà nước cũng đề xuất xây dựng cơ chế phối hợp, hợp tác và tham vấn thường xuyên với Cục QLCT để đảm bảo môi trường cạnh tranh lành mạnh vì lợi ích chung của toàn thể cộng đồng.

Bên cạnh đó, trong năm vừa qua, công tác giám sát cạnh tranh đã đạt được nhiều kết quả đáng kể. Các cơ quan quản lý chuyên ngành đã chú trọng đến vai trò của chính sách cạnh tranh trong mối tương quan với các chính sách ngành, nhằm đảm bảo môi trường kinh doanh thuận lợi cho tất cả các doanh nghiệp tham gia trên thị trường và phối hợp chặt chẽ với Cục trong các công việc liên quan. Các doanh nghiệp trong nước và nước ngoài hoạt động tại Việt Nam ngày càng có ý thức chấp hành và tuân thủ các quy định về pháp luật cạnh tranh trong hoạt động kinh doanh. Có thể nói môi trường kinh doanh tại Việt Nam cũng được cải thiện trong những năm gần đây.

1.2. Hạn chế

Trong quá trình thực thi các nhiệm vụ, mục tiêu đề ra Cục QLCT đã đạt được những kết quả thành công, tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định đối với các vụ việc cạnh tranh Cục tiến hành xử lý trong năm qua, bắt nguồn từ một số bất cập tồn.

Thứ nhất, Khối lượng công việc chuyên môn liên quan đến quản lý hoạt động bán hàng đa cấp năm 2016 phát sinh cao đột biến nên Cục không có điều kiện tập trung nguồn lực cho công tác điều tra, xử lý hành vi cạnh tranh không lành mạnh.

Thứ hai, nguồn lực điều tra viên của Cục QLCT còn hạn chế cả về mặt số lượng và chất lượng. Số lượng các điều tra viên chưa nhiều. Thêm vào đó, phần lớn các cán bộ trong Cục QLCT là những cán bộ trẻ, mới tham gia công tác trong thời gian ngắn, chưa thể chủ động xử lý công việc. Đây là một hạn chế, ảnh hưởng không nhỏ tới chất lượng cũng như tiến độ điều tra vụ việc hạn chế cạnh tranh nói riêng và giải quyết các công việc của Cục QLCT nói chung.

Thứ ba, hạn chế xuất phát từ quy định của pháp luật cạnh tranh. Luật Cạnh tranh là văn bản quy phạm điều chỉnh quan hệ cạnh tranh đầu tiên được ban hành tại Việt Nam nên không thể tránh khỏi những bất cập, gây khó khăn cho quá trình thực thi pháp luật. Trên thực tế, có không ít khó khăn, vướng mắc phát sinh từ chính quy định của pháp luật như cách tiếp cận liệt kê, quy định cứng nhắc, mô hình cơ quan cạnh tranh... Trong thời gian tới, cần phải có nghiên cứu, rà soát để từng bước hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và nâng cao hiệu quả của hoạt động thực thi luật.

Thứ tư, đó là tính chất phức tạp của các vụ việc hạn chế cạnh tranh. Các vụ việc hạn chế cạnh tranh mang yếu tố kỹ thuật, chuyên ngành ngày càng phức tạp. Vì vậy, quá trình điều tra các vụ việc hạn chế cạnh tranh đòi hỏi các điều tra viên tham gia phải đáp ứng các yêu cầu cao về kiến thức chuyên môn, hiểu biết sâu rộng về lĩnh vực, ngành đang bị điều tra và đặc biệt là kỹ năng, nghiệp vụ điều tra để đạt kết quả tốt trong quá trình thu thập thông tin, chứng cứ, xác minh vụ việc.

2. VỀ CÔNG TÁC BẢO VỆ QUYỀN LỢI NGƯỜI TIÊU DÙNG

2.1. Những kết quả tích cực

Năm 2016, công tác quản lý nhà nước về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đã đạt được một số kết quả khả quan, cụ thể:

- Các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo thực thi pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đã được tích cực xây dựng, hoàn thiện theo hướng chi tiết hơn để đảm bảo pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng thực sự hiệu quả và đi vào cuộc sống.

- Công tác quản lý nhà nước về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng từ Trung ương tới địa phương đã được quan tâm và dần hướng đến sự chuyên nghiệp, hiệu quả.

- Các tổ chức xã hội tham gia bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đã được các cơ quan quản lý nhà nước quan tâm nhiều hơn, tích cực ủng hộ để thiết lập và mở rộng. Nhiều tỉnh, thành phố, các hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đã thành lập các chi hội tại các quận, huyện, có tiếng nói quan trọng hơn trong cộng đồng xã hội. Hoạt động của các Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng phong phú và có sự lan tỏa nhiều hơn.

- Các cá nhân, tổ chức kinh doanh đang dần có ý thức tuân thủ pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Nhiều doanh nghiệp đã tích cực, chủ động phối hợp với Cục Quản lý cạnh tranh để giải quyết khiếu nại của người tiêu dùng, thực hiện việc thu hồi, thông báo về hàng hóa có khuyết tật, chủ động đăng ký hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung với cơ quan quản lý nhà nước.

Về quản lý hợp đồng theo mẫu, mặc dù số lượng hồ sơ đăng ký tăng đột biến so với các năm trước, nhưng Cục cũng đã hoàn thành tốt công tác tiếp nhận và xử lý tất cả hồ sơ đăng ký hợp đồng theo mẫu và điều kiện giao dịch chung đảm bảo hiệu quả và đúng thời hạn theo quy định;

- Hoàn thiện quy trình xử lý nội bộ các hồ sơ đăng ký theo hướng phân cấp trách nhiệm một cách minh bạch và rõ ràng, đảm bảo hồ sơ được xử lý nhanh gọn, thông suốt và đạt hiệu quả;

- Công tác tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn, giải đáp thắc mắc cho doanh nghiệp đã góp phần nâng cao nhận thức và giảm thiểu tình trạng vi phạm về HĐTM, ĐKGDC theo pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đồng thời hết sức hỗ trợ doanh nghiệp hoàn thiện hồ sơ theo đúng quy định pháp luật, tiết kiệm thời gian, không ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp.

2.2. Những hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng tại Cục QLCT vẫn còn một số tồn tại, hạn chế sau:

- Hoạt động truyền truyền, phổ biến về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng mới chỉ tập trung tại các thành phố, thị xã hoặc tại các trung tâm hành chính lớn mà còn chưa có sự lan tỏa tới các vùng sâu, vùng xa, vùng nông thôn.

- Hoạt động thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong năm 2016 còn quá ít. Hầu hết các vụ việc tranh chấp của người tiêu dùng mới chỉ dừng lại ở việc hòa giải, thương lượng.

- Vẫn còn nhiều tỉnh, thành phố trên cả nước chưa thành lập được Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng nên chưa tạo ra được sự đồng bộ, thống nhất trên toàn quốc. Tại nhiều Sở Công Thương, vẫn còn sự khác nhau trong việc phân công đơn vị chuyên môn phụ trách về BVQLNTD.

- Nguồn lực cho công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng vẫn còn nhiều hạn chế, đặc biệt tại các địa phương. Hầu hết tại Sở Công Thương của các tỉnh, chỉ bố trí được 01 cán bộ kiêm nhiệm cho hoạt động này. Hơn nữa, trong thời gian tới cần tiếp tục bồi dưỡng về nghiệp vụ cho các cán bộ làm công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

3. VỀ CÔNG TÁC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

3.1. Những kết quả tích cực

Liên quan đến các vụ việc kháng kiện, Cục QLCT đã chủ động, chủ trì, phối hợp chặt chẽ, hiệu quả với các bên liên quan để tiến hành xử lý các vụ việc nhằm bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng cho các doanh nghiệp liên quan của Việt Nam

Liên quan đến công tác điều tra xử lý vụ việc phòng vệ thương mại, với xu thế hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng cùng sự ra đời, đàm phán ký kết của nhiều Hiệp định thương mại tự do đa phương và song phương, trong những năm qua, hàng hóa sản xuất trong nước đã và đang tiếp tục phải đối mặt với sự cạnh tranh gay gắt từ hàng nhập khẩu nước ngoài. Trong bối cảnh cạnh tranh gay gắt như vậy, việc sử dụng các công cụ phòng vệ thương mại được WTO cho phép nhằm bảo vệ các ngành sản xuất trong nước trước sự cạnh tranh bất bình đẳng và gay gắt trước hàng hóa nhập khẩu từ nước ngoài đã đạt được những hiệu quả nhất định trong việc bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của doanh nghiệp sản xuất trong nước, cụ thể:

✦ *Giúp giảm áp lực sự gia tăng của hàng hóa nhập khẩu.*

✦ *Giúp doanh nghiệp giảm thiểu, khắc phục thiệt hại gây ra do sự gia tăng đột biến/cạnh tranh không bình đẳng của hàng hóa nhập khẩu.*

✦ *Giúp bảo vệ các ngành sản xuất còn non trẻ trước áp lực cạnh tranh gay gắt của hàng nhập khẩu.*

✦ *Giúp ngăn chặn nguy cơ cản trở việc hình thành một ngành sản xuất mới trước áp lực gia tăng đột biến/cạnh tranh bất bình đẳng của hàng hóa nhập khẩu.*

Các biện pháp phòng vệ thương mại của Việt Nam trong thời gian qua đã hỗ trợ bảo vệ gần hai chục nghìn lao động và đóng góp khoảng 2,9% vào GDP cả nước, hỗ trợ cân bằng cán cân thanh toán quốc tế. Chúng ta đều biết với một đất nước nhỏ hẹp, tài nguyên hạn chế và dân số đông như Việt Nam, sản xuất là cốt lõi của nền kinh tế. Vì vậy, bảo vệ và hỗ trợ sản xuất trong nước, giữ ổn định việc làm của người lao động là nhiệm vụ của Đảng, của Chính phủ và của các cơ quan quản lý, trong đó có Bộ Công Thương.

3.2. Những hạn chế

- Về tính chất công việc:

+ Công việc chuyên môn trong lĩnh vực phòng vệ thương mại khá phức tạp, mới, kỹ thuật, cần cán bộ có nền tảng về luật, kinh tế, thương mại đồng thời phải có trình độ ngoại ngữ. Mặt khác, các quy định pháp luật về phòng vệ thương mại của các nước trên thế giới thường xuyên thay đổi, đòi hỏi phải có sự tìm tòi nghiên cứu, cập nhật, tích lũy kinh nghiệm qua thời gian. Ngoài ra, lĩnh vực này cũng chịu những tác động và ảnh hưởng nhất định bởi nhiều yếu tố, mang tính bị động, khó định đoán trước và sức ép về khối lượng công việc cũng như sự chênh lệch về thời gian làm việc (giữa Việt Nam, EU và Hoa Kỳ, Úc); các ngày nghỉ lễ, tết...

+ Các thông tin về các vụ việc đến Cục còn tương đối thụ động, chủ yếu qua kênh Thương vụ, và các cơ quan đại diện thương mại của Việt Nam tại nước ngoài nên trong một số vụ việc có độ trễ nhất định.

+ Trong quá trình xử lý các vụ việc điều tra của nước ngoài, Cục gặp một số khó khăn nhất định về rào cản ngôn ngữ, bởi một số cơ quan điều tra nước ngoài (như: Thổ Nhĩ Kỳ, Indonesia, Thái Lan, Brazil) không sử dụng tiếng Anh trong quá trình điều tra, thậm chí họ còn yêu cầu các tài liệu cung cấp cho cơ quan điều tra đều phải được dịch sang tiếng bản ngữ của nước điều tra.

B- PHƯƠNG HƯỚNG VÀ NHIỆM VỤ NĂM 2017

1. BỐI CẢNH, YÊU CẦU NĂM 2017

Năm 2017, hệ thống văn bản pháp luật về cạnh tranh, bảo vệ người tiêu dùng và phòng vệ thương mại đã dần được bổ sung hoàn thiện hơn; lực lượng cán bộ công chức của Cục qua quá trình học tập và tích lũy thực tế đã trưởng thành hơn, kinh nghiệm hơn, điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị hỗ trợ công tác thực thi đã đầy đủ hơn, hiện đại hơn.

Năm 2017, nền kinh tế trong nước được đánh giá là lạc quan hơn với tăng trưởng GDP được kỳ vọng đạt được mức 6,7% được dàn đều ở cả 3 nhóm ngành: ngành nông, lâm nghiệp - thủy sản, công nghiệp-xây dựng và dịch vụ.

Tuy nhiên, thực hiện kế hoạch tăng trưởng 2017 là không dễ dàng khi các yếu tố tác động tăng trưởng đều bị thắt chặt, như tỷ lệ vốn đầu tư/GDP, lạm phát, bội chi ngân sách thấp xuống, xuất khẩu tăng chậm lại.

Để đảm bảo mục tiêu đề ra cho năm 2017 đòi hỏi phải làm tốt từ khâu quy hoạch đến triển khai thực hiện trong đó cần phải đẩy mạnh cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước, đặc biệt là tăng cường khởi nghiệp để tăng tỷ trọng vốn của khu vực ngoài Nhà nước thúc đẩy cạnh tranh nhằm nâng cao hiệu quả đầu tư phát triển nền kinh tế.

Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, trong giai đoạn từ nay đến 2020, Việt Nam vẫn tiếp tục quá trình thực hiện các cam kết về thuế cũng như được hưởng lợi từ việc cắt giảm thuế của các nước đối tác. Khối thị trường tự do quanh Việt Nam sẽ ngày càng mở rộng ra với Liên minh EU, Liên minh kinh tế Á-Âu, Cộng đồng RCEP... Chưa tính Hiệp định TPP thì 80% lượng hàng hóa xuất nhập khẩu qua biên giới Việt Nam sẽ không còn phải chịu thuế xuất nhập khẩu. Tuy nhiên, khi rào cản này hạ xuống là lúc rào cản khác được dựng lên. Cùng với hàng rào kỹ thuật, hàng rào phòng vệ thương mại được dự báo là lá bài chủ chốt các nước sẽ sử dụng để bảo vệ sản xuất trong nước.

Xu hướng tiêu dùng năm 2017 cũng được dự báo có nhiều điểm mới. Bên cạnh phương thức giao dịch truyền thống - mua bán trực tiếp, giao dịch qua mạng đang ngày phát triển và chiếm tỉ trọng cao trong điều kiện nền kinh tế kỹ thuật số. Đi kèm với đó là các hành vi gian lận lừa dối người tiêu dùng trong giao dịch qua mạng cũng ngày càng gia tăng với những cách thức tinh vi và phức tạp hơn không chỉ ở phạm vi trong nước mà còn mở rộng phạm vi quốc tế đang đặt cơ quan bảo vệ người tiêu dùng dưới nhiều thách thức mới.

Trước bối cảnh trên, một số yêu cầu đặt ra đối với Cục năm 2017 là:

Trọng tâm công việc của Cục QLCT trong năm 2017 là hoàn thành công tác sửa đổi Luật Cạnh tranh theo đúng yêu cầu về nội dung, chất lượng và thời hạn do Chính phủ và Quốc hội đề ra.

Thứ hai, liên quan đến “công tác xúc tiến thương mại, phát triển thị trường trong và ngoài nước, cần đặc biệt quan tâm xử lý tốt công cụ phòng vệ thương mại để bảo vệ thị trường nội địa”. Đây là một trong sáu nhiệm vụ trọng tâm mà Bộ Công Thương đã cam kết với Chính phủ sẽ phải làm trong năm 2017. Theo đó, Cục cần phải có chiến lược ứng phó kịp thời với hàng rào phòng vệ thương mại do các nước dựng lên, tận dụng những lợi thế mà việc tham gia các FTAs mang lại giảm bớt tác động bảo hộ sản xuất của các thị trường nước ngoài. Đồng thời, cần phải tăng cường năng lực cạnh tranh, sử dụng công cụ phòng vệ thương mại bảo vệ nền sản xuất trong nước tránh việc các doanh nghiệp Việt Nam bị mất sân nhà trước khi có thể lấn sang sân khách.

Thứ ba, năm 2016 là một năm đặc biệt đối với công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng khi lần đầu tiên Bộ Công Thương tổ chức Lễ Công bố Ngày Quyền người tiêu dùng Việt Nam (ngày 15/3). Vì vậy, trong năm 2017, cần tăng cường đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, phổ biến pháp luật và các chính sách về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng nhân ngày 15/3. Triển khai đồng thời các hoạt động nhằm tăng cường trách nhiệm của doanh nghiệp đối với người tiêu dùng cũng như tư vấn hỗ trợ người tiêu dùng và kịp thời xử lý các hành vi vi phạm pháp luật bảo vệ người tiêu dùng nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ người tiêu dùng.

Thứ tư, tập trung nhiều hơn nguồn lực để tăng cường điều tra và xử lý hành vi vi phạm pháp luật về cạnh tranh, vi phạm pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, pháp luật phòng vệ thương mại, bảo vệ hợp pháp quyền lợi ích của các doanh nghiệp làm ăn chân chính, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của người tiêu dùng góp phần lành mạnh hóa các hoạt động trên thị trường, đảm bảo môi trường kinh doanh lành mạnh cho Việt Nam.

2. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ CHỦ YẾU NĂM 2017

Với kết quả đạt được trong năm 2016, bối cảnh của năm 2017, Cục QLCT xác định phương hướng, nhiệm vụ chính của năm 2017 như sau:

1. Đối với công tác tham mưu, xây dựng văn bản quy phạm pháp luật

Tập thể Cục QLCT sẽ chủ động và tham gia tích cực vào quá trình dự thảo Luật Cạnh tranh (sửa đổi) để đảm bảo dự luật có chất lượng tốt và ban hành theo đúng thời hạn do Chính phủ và Quốc hội đề ra.

Tiếp tục tham gia xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật: Nghị định thay thế Nghị định 42/2014/NĐ-CP về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp; Nghị định sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định 71/2014/NĐ-CP quy định chi tiết Luật Cạnh tranh về xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực cạnh tranh.

2. Đối với công tác thực thi pháp luật cạnh tranh

Cho năm 2017, trong công tác thực thi pháp luật cạnh tranh, Cục QLCT đặt mục tiêu:

- Điều tra mới 01 đến 02 vụ việc hạn chế cạnh tranh trên cơ sở các kết quả điều tra tiền tố tụng hoặc các thông tin do Bên khiếu nại cung cấp.
- Đối với công tác điều tra tiền tố tụng, Cục QLCT xác định đây là nhiệm vụ quan trọng cần tiến hành thường xuyên nhằm rà soát, phát hiện các vụ việc hạn chế cạnh tranh, tìm hiểu, thu thập các thông tin, tài liệu, chứng cứ ban đầu phục vụ công tác điều tra sơ bộ, điều tra chính thức. Vì vậy, Cục QLCT phấn đấu thực hiện điều tra tiền tố tụng từ 07 đến 10 vụ việc, thu thập các thông tin liên quan, nhằm phát hiện và tạo cơ sở, tiền đề phục vụ quá trình điều tra vụ việc hạn chế cạnh tranh.
- Điều tra, xử lý khoảng 20 đến 30 vụ việc cạnh tranh không lành mạnh;
- Triển khai công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động bán hàng đa cấp theo kế hoạch và kiểm tra, thanh tra đột xuất khi cần thiết;

3. Đối với công tác quản lý cạnh tranh

Trong năm 2017, Cục sẽ tiếp tục làm việc với các cơ quan có liên quan nhằm tăng cường công tác giám sát cạnh tranh, kiểm soát hoạt động tập trung kinh tế trên thị trường. Cục tăng cường phối hợp với các cơ quan có liên quan rà soát, tham gia đóng góp ý kiến các văn bản pháp luật có liên quan đến cạnh tranh mà các Bộ/ Ngành xây dựng, nhằm tạo môi trường pháp lý đảm bảo mục tiêu cạnh tranh lành mạnh. Ngoài việc thực hiện chức năng nhiệm vụ chuyên môn thường xuyên, Cục luôn chú trọng công tác tham vấn, hỗ trợ doanh nghiệp và nâng cao hiểu biết của cộng đồng doanh nghiệp về pháp luật cạnh tranh.

Ngoài ra, Cục QLCT định hướng lựa chọn tiến hành rà soát cấu trúc thị trường, phân tích, đánh giá thực trạng cạnh tranh trên 01 đến 02 thị trường hàng hoá, dịch vụ trọng điểm, có nhiều quan ngại về cạnh tranh. Ngoài ra, Cục QLCT sẽ tiếp tục cập nhật thông tin về biến động cấu trúc các thị trường xăng dầu, sữa, than, thép và đường đã tiến hành rà soát trong những năm trước.

Đồng thời, Cục QLCT tiếp tục chủ động rà soát, góp ý trong các văn bản hành chính có nội dung ảnh hưởng đến cạnh tranh trên thị trường. Bên cạnh đó, Cục QLCT cũng sẽ đẩy mạnh công tác tham vấn khi nhận được các yêu cầu tham vấn có liên quan.

4. Đối với công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng

Tập trung triển khai Quyết định số 1997/QĐ-TTg ngày 18 tháng 10 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển các hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng giai đoạn 2016-2020.

- Xây dựng và hoàn thiện mạng lưới cơ quan, tổ chức bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng một cách chuyên nghiệp, thống nhất, xuyên suốt từ trung ương đến địa phương, hướng tới xã hội hóa công tác bảo vệ người tiêu dùng. Cụ thể:

+ Tập trung hỗ trợ, hướng dẫn các Sở Công Thương thành lập các tổ chức xã hội làm cánh tay nối dài cho hệ thống cơ quan quản lý nhà nước; Chỉ đạo, hướng dẫn các Hội Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng hoàn thiện cơ cấu tổ chức, thống nhất tên gọi, mô hình, tôn chỉ mục đích;

+ Chỉ đạo, hướng dẫn các Sở Công Thương trong việc tổ chức, thực hiện hoạt động bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, trong đó có các hoạt động như: tổ chức bộ phận hòa giải chuyên trách, xây dựng quy trình và tổ chức hoạt động tư vấn, giải quyết yêu cầu, khiếu nại, kiểm soát hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung...

- Tiếp tục đơn đốc các tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ thuộc đối tượng điều chỉnh của Quyết định số 02/2012/QĐ-TTg, Quyết định số 35/2015/QĐ-TTg tiến hành đăng ký hợp đồng theo mẫu/điều kiện giao dịch chung.

- Triển khai có hiệu quả công tác thanh kiểm tra, giải quyết khiếu nại và xử lý vi phạm pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trên toàn quốc, trọng tâm liên quan tới kiểm soát hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung và việc tuân thủ các nghĩa vụ của doanh nghiệp theo quy định của Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; Triển khai thực hiện chức năng thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

- Đẩy mạnh hiệu quả hoạt động của Tổng đài tư vấn, hỗ trợ người tiêu dùng 1800.6838, từng bước kết nối với các tổng đài, đường dây nóng của các Sở Công Thương, Hội bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và các doanh nghiệp.

- Đẩy mạnh công tác thu hồi sản phẩm khuyết tật. Tăng cường sự phối hợp, kêu gọi và tạo điều kiện cho sự tham gia vào công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng của cộng đồng doanh nghiệp.

+ Triển khai thực hiện Chương trình Doanh nghiệp vì người tiêu dùng.

Liên quan đến công tác quản lý HĐTM, ĐKGDC:

- Tiếp tục công tác tiếp nhận và xử lý các hồ sơ đăng ký HĐTM, ĐKGDC;

- Triển khai tổ chức đoàn thanh kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật về đăng ký và thực hiện HĐTM, ĐKGDC theo pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (dự kiến 03 đợt tại miền Bắc; tại miền Nam và tại miền Trung);

- Tổ chức, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức và tham gia các hội thảo tuyên truyền, phổ biến pháp luật;

- Tập huấn chuyên đề về hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung (dự kiến Quý II, Quý III, Quý IV) cho các đối tượng có liên quan như Sở Công Thương, doanh nghiệp;

- Các công việc khác như xây dựng, cập nhật Sổ tay hướng dẫn công tác kiểm soát hợp đồng theo mẫu và điều kiện giao dịch chung; phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng tài liệu tuyên truyền như tờ rơi, ấn phẩm.

4. Đối với công tác phòng vệ thương mại

Về điều tra xử lý vụ việc phòng vệ thương mại

Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế, để thực hiện hiệu quả các cam kết về thuế cũng như được hưởng lợi từ việc cắt giảm thuế của các nước đối tác trong các Hiệp định thương mại tự do mà Việt Nam tham gia (cụ thể: tính đến năm 2020 có đến 80% lượng hàng hóa xuất nhập khẩu qua biên giới Việt Nam sẽ không còn phải phải chịu thuế xuất nhập khẩu), Việt Nam cùng lúc phải lưu tâm hai vấn đề. Một là, nếu không có chiến lược ứng phó kịp thời với hàng rào phòng vệ thương mại do các nước dựng lên, đội thuyền Việt Nam không thể giương buồm ra biển lớn, không thể tận dụng những lợi thế mà các nhà đàm phán đã mang lại. Xu thế bảo hộ này có thể được thấy rõ qua các cuộc trưng cầu dân ý và bầu cử gần đây trên thế giới. Hai là, nếu không có biện pháp tăng cường năng lực cạnh tranh, bảo vệ sản xuất trong nước, các doanh nghiệp Việt Nam có thể mất sân nhà trước khi sang sân khách. Do đó, Cục cần phải:

- ✦ Tiếp tục hoàn thiện cơ sở pháp lý về phòng vệ thương mại: Phối hợp chặt chẽ với Vụ Pháp chế, các đơn vị liên quan trong việc tiếp tục hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật (nghị định, thông tư hướng dẫn,...) của Dự án Luật Quản lý ngoại thương đối với lĩnh vực phòng vệ thương mại nhằm khắc phục những tồn tại thiếu sót trong thực tiễn điều tra vụ kiện phòng vệ thương mại.
- ✦ Xây dựng cơ chế kiện toàn cơ cấu của lĩnh vực phòng vệ thương mại nhằm đáp ứng yêu cầu về nhân lực cũng như tính chuyên môn hóa, chuyên nghiệp hóa trong quá trình điều tra.
- ✦ Nâng cao kiến thức, kinh nghiệm điều tra cho các điều tra viên qua các chương trình đào tạo, tập huấn, thực tập ngắn hạn và dài hạn ở trong nước và nước ngoài.
- ✦ Xây dựng quy trình điều tra chuẩn và thiết lập một hệ thống phần mềm tính toán để quá trình điều tra được tiến hành một cách chuyên nghiệp hơn, hạn chế việc sai sót do thao tác thủ công.
- ✦ Có cơ chế phối hợp, tham vấn tích cực hiệu quả giữa Cơ quan điều tra với doanh nghiệp.
- ✦ Nghiên cứu, thu thập thông tin về một số mặt hàng, lĩnh vực có dấu hiệu liên quan đến biện pháp phòng vệ thương mại như lẫn tránh thuế phòng vệ thương mại, hành vi bán phá giá, hàng hóa nhập khẩu được hưởng trợ cấp,...
- ✦ Tiếp tục tăng cường và nâng cao hiệu quả của việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật nâng cao nhận thức và kiến thức của các doanh nghiệp, Hiệp hội ngành hàng trong việc chủ động sử dụng các công cụ phòng vệ thương mại để bảo vệ lợi ích chính đáng của mình.

Với công tác kháng kiện, Cục QLCT dự kiến tập trung vào các nhiệm vụ cụ thể như sau:

Tiếp tục chủ động trong công tác kháng kiện các vụ việc PVTM có thể xảy ra trong năm 2017.

- Tiếp tục theo dõi diễn biến tiếp theo của các vụ việc phòng vệ thương mại (PVTM) đang diễn ra có liên quan tới hàng xuất khẩu của Việt Nam, đặc biệt là các vụ kiện có ý nghĩa quan trọng với Việt Nam do các thị trường quan trọng (thị trường xuất khẩu lớn, chính) khởi xướng điều tra

- Tăng cường vận hành hệ thống cảnh báo sớm để dự đoán được một số thị trường có thể tiến hành khởi kiện với hàng hóa của Việt Nam và lên phương án ứng phó phù hợp.

- Tiếp tục nghiên cứu, cập nhật các quy định pháp luật của WTO và của các nước trên thế giới về điều tra áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại.

Công tác giải trình KTTT

- Tiếp tục phối hợp với Hoa Kỳ tổ chức các Phiên họp Nhóm công tác song phương về KTTT.

- Phối hợp với EC tổ chức Phiên họp Nhóm công tác Việt Nam – EU về giải trình KTTT để trao đổi sâu hơn về dự thảo quy định mới về điều tra CBPG, CTC của EC.

- Tiếp tục phối hợp với các bên có liên quan (Bộ/ngành) triển khai vận động, theo dõi việc các nước công nhận KTTT cho Việt Nam.

Công tác giải quyết tranh chấp tại WTO

- Tiếp tục nghiên cứu, theo dõi phối hợp với Phái đoàn và luật sư trong các giai đoạn tiếp theo của vụ việc DS496.

- Tiếp tục theo dõi diễn biến tiếp theo của các vụ việc mà Việt Nam đã đăng ký tham gia bên thứ 3 và tham gia tích cực hơn trong các vụ việc này.

- Tiếp tục nghiên cứu chuyên sâu và tham gia cơ chế giải quyết tranh chấp của WTO với tư cách là một bên của vụ việc hoặc là bên thứ ba trong các vụ việc liên quan đến lĩnh vực phòng vệ thương mại.

Đàm phán FTA

Tiếp tục tích cực phối hợp với các đơn vị có liên quan tham gia đàm phán nội dung PVTM tại các FTA đang đàm phán và triển khai công tác thực thi đối với các FTA đã có hiệu lực.

Phối hợp với các đơn vị liên quan trong Bộ để nghiên cứu khả năng triển khai đàm phán FTA với các đối tác mới.

BỘ CÔNG THƯƠNG - CỤC QUẢN LÝ CẠNH TRANH

Địa chỉ: Số 25 - Ngô Quyền - Hoàn Kiếm - Hà Nội

Điện thoại: 04 2220 5002 * Fax: 04 2220 5003

Website: www.vca.gov.vn / www.qlct.gov.vn

Email: qlct@moit.gov.vn